

Европейска
комисия

#SOTEU

СЪСТОЯНИЕ НА СЪЮЗА 2021 Г.

15 СЕПТЕМВРИ

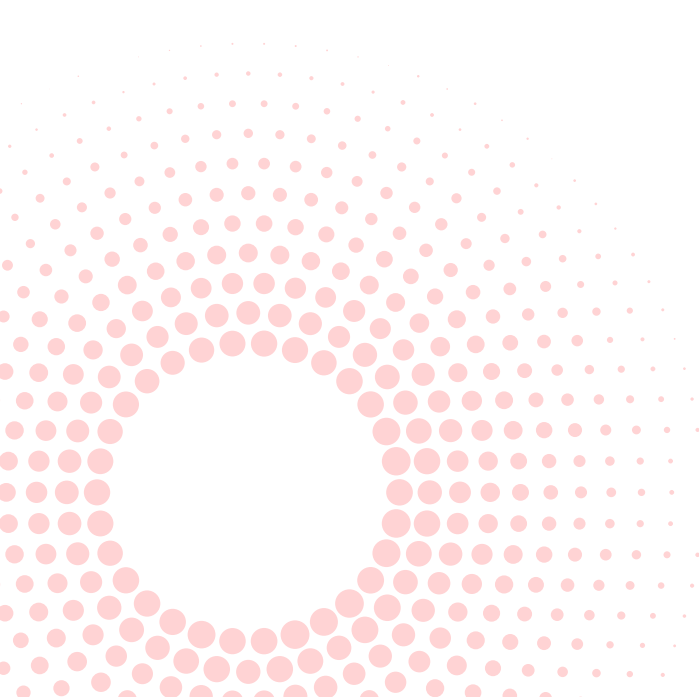
ОТ УРСУЛА ФОН ДЕР ЛАЙЕН
Председател на Европейската комисия

Всяка година през септември председателят на Европейската комисия произнася реч за състоянието на Съюза пред Европейския парламент, в която прави преглед на постигнатото през изминалата година и представя приоритетите за предстоящата година. Председателят посочва и начина, по който Европейската комисия ще се справи с най-неотложните предизвикателства, пред които е изправен Европейският съюз. Речта е последвана от разискване в пленарната зала. Това поставя началото на диалога с Европейския парламент и Съвета за подготовка на работната програма на Комисията за следващата година.

Залегналата в Договора от Лисабон реч за състоянието на Съюза е включена в Рамковото споразумение от 2010 г. за отношенията между Европейския парламент и Европейската комисия, в което е посочено също така изискването председателят да изпрати писмо за намеренията до председателя на Европейския парламент и до председателството на Съвета, представящо подробно действията, които Европейската комисия възнамерява да предприеме посредством законодателни и други инициативи до края на следващата година.

Председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен произнесе втората си реч за състоянието на Съюза на 15 септември 2021 г.

Всички материали са достъпни на адрес: <http://ec.europa.eu/soteu2021>.

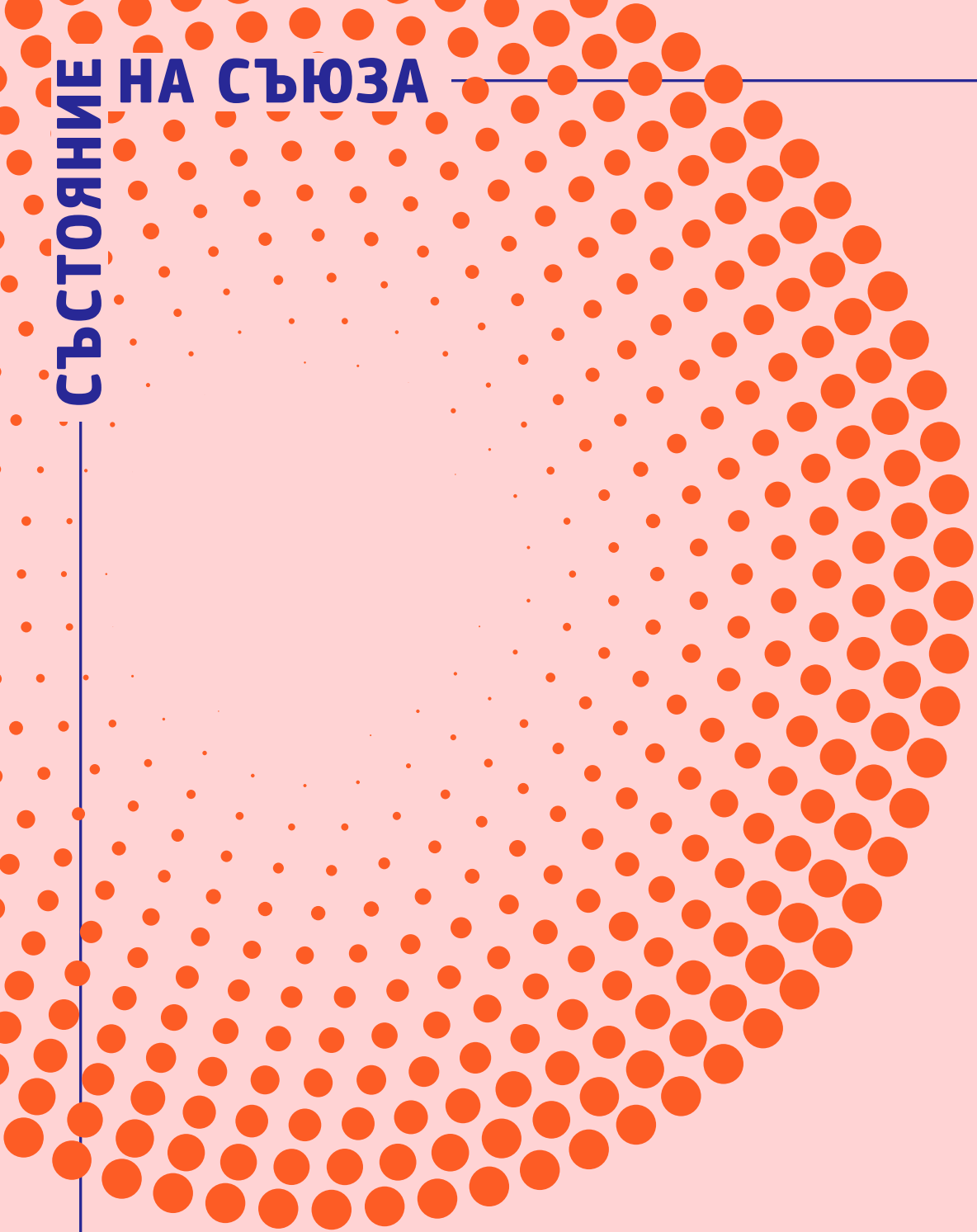

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЧ, 2021 г.	3
ПИСМО ЗА НАМЕРЕНИЯТА ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ДАВИД МАРИЯ САСОЛИ И МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ЯНЕЗ ЯНША	21
ПОСТИЖЕНИЯ	26
1. ПРОПРАВЯНЕ НА ПЪТЯ ЗА ИЗЛИЗАНЕ ОТ СВЕТОВНАТА ЗДРАВНА КРИЗА.....	29
2. ИСТОРИЧЕСКОТО ОБЕЩАНИЕ НА NEXTGENERATIONEU.....	35
3. ЗА ПО-ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНА, ПО-ЦИФРОВИЗИРАНА И ПО-СОЦИАЛНО СПРАВЕДЛИВА ЕВРОПА.....	42
4. ГЕОПОЛИТИКАТА В СВЯТ СЛЕД ПАНДЕМИЯ.....	56
5. СЪВМЕСТНО ИЗГРАЖДАНЕ НА БЪДЕЩЕТО НА ЕВРОПА.....	62
ХРОНОЛОГИЯ	63

**СЪСТОЯНИЕ
НА СЪЮЗА**

РЕЧ, 2021 Г.

ДА НАПРАВИМ ДУШАТА НА СЪЮЗА НИ ПО-СИЛНА

Въведение

Господин председател,
уважаеми членове на Парламента,

Много хора се чувстват така сякаш животът им е в застой, докато светът около тях стремглаво върви напред.

Понякога е трудно да осъзнаем колко бързо се случват нещата и колко големи са предизвикателствата.

Това е и време на интроспекция. От хора, които преосмислят собствения си живот, до по-мощни дебати относно споделянето на ваксини и споделяните ценности.

Поглеждайки назад към изминалата година и размишлявайки за състоянието на Съюза днес, виждам, че във всичко, което правим, е вложена силна душа.

Робер Шуман е казал: *Европа се нуждае от душа, идеал и политическата воля, за да служи на този идеал.*

През последните дванайсет месеца Европа направи тези думи реалност.

Точно когато си
подложен на
изпитание, твоят
дух — твоята душа —
разцъфтяват.

Преживявайки най-голямата световна здравна криза от един век насам, ние избрахме да я преодолеем заедно, за да може всяка част на Европа да получи еднакъв достъп до животоспасяваща ваксина.

Преживявайки най-дълбоката световна икономическа криза от десетилетия насам, ние избрахме да я преодолеем заедно с инструмента за възстановяване NextGenerationEU.

Преживявайки най-тежката криза на планетата за всички времена, ние избрахме да я преодолеем заедно с Европейския зелен пакт.

Всичко това направихме заедно като Комисия, като Парламент, като 27 държави членки. Като единна Европа. И можем да се гордеем с това.

Но коронавирусът все още не е преминал.

Докато пандемията не бъде изкоренена, обществото ни ще продължава да бъде потънало в скръб. Нечии сърца никога няма да успеем да излекуваме, нечии житейски истории никога няма да завършим и никога няма да успеем да върнем времето на децата ни. Изправени сме пред нови и трайни предизвикателства в свят, който се възстановява — и разрушава — неравномерно.

Безспорно е: и следващата година ще бъде изпитание за характера.

Но вярвам, че точно когато си подложен на изпитание, твоят дух — твоята душа — разцъфтяват.

Гледайки Съюза ни, знам, че Европа ще се справи успешно с изпитанието.

Увереността ми идва от вдъхновението, което можем да почерпим от младите хора на Европа, които влагат смисъл в емпатията и солидарността.

Те вярват, че носим отговорност за планетата.

И въпреки че изпитват опасения за бъдещето, те са решени да направят това бъдеще по-добро.

Съюзът ни ще бъде по-силен, ако прилича в по-голяма степен на следващото ни поколение: мислещо, решително и загрижено, зачитащо ценностите и дръзко в действията си.

През идните дванайсет месеца този дух ще бъде по-важен отвсякога. Именно това послание се съдържа в писмото за намеренията, което изпратих тази сутрин до председателя Сасоли и министър-председателя Янса, за да представя приоритетите ни за предстоящата година.

ЕВРОПА, ОБЕДИНЕНА ОТ ТРУДНОСТИТЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО

Уважаеми членове на Парламента,

Една година е дълъг период във време на пандемия.

Когато преди дванайсет месеца стоях пред вас, не знаех кога, нито дали ще разполагаме с безопасна и ефективна ваксина срещу COVID-19.

Днес обаче, въпреки всички критики, Европа е сред световните лидери в това отношение.

Над 70 % от възрастните в ЕС са напълно ваксинирани. Ние бяхме единствените, които заделихме половината от производството си на ваксини за останалата част от света. Повече от 700 милиона дози бяха доставени за европейските граждани и още над 700 милиона — за 130 държави от останалата част на света.

Направихме го по правилния начин, защото това беше европейският начин.

Ние сме единственият регион в света, който постигна това.

Една пандемия обаче не е спринт, тя е маратон.

Последвахме науката.

Подсигурихме Европа. Подсигурихме света.

Направихме го по правилния начин, защото това беше европейският начин. И се получи!

Но въпреки че имаме всички основания да сме уверени, нямаме никакви основания да сме самоуверени.

Първият ни — и най-спешен — приоритет е да ускорим ваксинирането по света.

Предвид това, че по-малко от 1 % от дозите по света са поставени в страни с ниски доходи, мащабът на несправедливостта и степента на неотложност са очевидни. Това е един от големите геополитически въпроси на нашето време.

Понастоящем Team Europe инвестира един милиард евро в увеличаване на капацитета за производство на ваксина на основата на иРНК в Африка. Ние поехме вече ангажимента да предоставим 250 милиона дози.

И днес мога да обявя, че Комисията ще добави дарение от още 200 милиона дози до средата на следващата година.

Това е инвестиция в солидарността, но и в световното здраве.

Вторият ни приоритет е да продължим усилията тук в Европа.

Наблюдаваме тревожни различия в дела на ваксинираните в Съюза.

Затова е необходимо да запазим набраната скорост.

Европа е готова. Осигурили сме още 1,8 милиарда дози. Това е достатъчно за нас и съседните държави в случай, че е необходимо да се поставят допълнителни дози. Нека направим всичко по силите ни, за да гарантираме, че тази ситуация няма да се превърне в пандемия на неваксинираните.

Последният приоритет е да повишим готовността ни за реакция при пандемия.

Миналата година казах, че е време да създадем Европейски здравен съюз. **Днес изпълняваме това. Като представяме предложението ни за създаването и функционирането на Европейски орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации (HERA).**

Този орган ще бъде от огромна полза за справяне с бъдещи заплахи за здравето на по-ранен етап и по-ефективно.

Ние разполагаме с капацитет за иновации и научни изследвания, със знанията на частния сектор и с компетентни национални органи. Сега е необходимо всичко това да се обедини и да се осигури значително финансиране.

За тази цел предлагам **нова мисия за готовност и устойчивост на системите за здравеопазване в целия ЕС**. Тя трябва да бъде подпомогната от инвестиция в размер на 50 милиарда евро по линия на Team Europe до 2027 г.

За да се гарантира, че никога вече една местна епидемия няма да се превърне в глобална пандемия заради един вирус. Няма по-добра възвръщаемост на инвестициите от това.

Благодарение на това съвместно усилие, докато останалата част от света говореше за него, Европа просто го направи.

Уважаеми членове на Парламента,

Работата по създаването на Европейски здравен съюз е голяма крачка напред. И бих искала да изразя благодарността си за Вашата подкрепа.

Показахме, че когато действваме заедно, можем да действваме бързо.

Да вземем за пример цифровия сертификат на ЕС:

Към момента в Европа са издадени над 400 милиона сертификата. 42 държави на 4 континента вече са асоциирани към него.

Ние го предложихме през март.

Вие го приехте!

И три месеца по-късно той беше факт и функционираше.

Благодарение на това съвместно усилие, докато останалата част от света говореше за него, Европа просто го направи.

Направихме много неща по правилния начин. Предприехме бързи действия за създаването на инструмента SURE. С него бяха подпомогнати над 31 милиона работници и 2,5 милиона предприятия в цяла Европа.

Извлякохме поуците от миналото, когато бяхме прекалено разделени и много закъснели.

И разликата е огромна: последния път бяха необходими осем години, за да може БВП на еврозоната да възстанови стойността си отпреди кризата.

Сега очакваме 19 държави да си възвърнат състоянието отпреди пандемията тази година, а останалите да направят това догодина.

През последното тримесечие растежът в еврозоната надмина този в САЩ и Китай.

Това обаче е само началото. Изводите от финансовата криза трябва да послужат за поука. Тогава Европа обяви победа твърде рано и си платихме за това. Затова няма да повторим същата грешка.

Добрата новина е, че с инструмента за възстановяване NextGenerationEU ще инвестираме както в краткосрочното възстановяване, така и в дългосрочния просперитет.

Ще работим по структурни проблеми в икономиката ни: от реформите на пазара на труда в Испания до пенсионните реформи в Словения и данъчната реформа в Австрия.

По безпрецедентен начин ще инвестираме в 5G и оптични влакна. Но инвестициите в цифрови умения са също толкова важни. Този въпрос трябва да бъде обсъден от лидерите и да бъде тема на структурен диалог на най-високо равнище.

Действията ни дават ясна насока на пазарите и инвеститорите.

Гледайки към бъдещето, е необходимо също така да помислим как кризата преобрази икономиката ни — от увеличаването на дълга до неравномерното въздействие върху различните отрасли и навлизането на нови начини на работа.

За тази цел през идните седмици Комисията ще възобнови дискусиата за прегледа на икономическото управление. Целта е своевременно да се постигне консенсус за бъдещите действия за 2023 г.

Единният пазар
е двигател за
добри работни
места и конку-
рентоспособност
за възстановява-
нето ни.

Уважаеми членове на Парламента,

Скоро ще отбележим 30 години от създаването на единния пазар. От 30 години единният пазар е ключовият фактор в подкрепа на напредъка и просперитета в Европа.

Още в началото на пандемията ние го защитихме от разпад и фрагментиране. Единният пазар е двигател за добри работни места и конкурентоспособност за възстановяването ни.

Това е особено важно за цифровия единен пазар.

През последната година представихме амбициозни предложения.

За контролиране на способността на големи платформи да действат като пазачи на информационния вход;

За засилване на демократичната отговорност на тези платформи;

За насърчаване на иновациите;

За канализиране на мощта на изкуствения интелект.

Цифровите технологии са ключът към успеха или към провала. Държавите членки споделят това виждане. Разходите за цифрови технологии по линия на NextGenerationEU ще надхвърлят целта от 20 %, която си поставихме.

Това отразява важноста на инвестициите в технологичния суверенитет на Европа. Необходимо е да удвоим усилията си, за да може цифровият ни преход да съответства на нашите правила и ценности.

Позволете ми да се спра на полупроводниците — тези миниатюрни чипове, благодарение на които всичко функционира: от смартфоните и електрическите скутери до влаковете и цели заводи, оборудвани с интелигентни технологии.

Без чипове няма цифровизация. Докато говорим, цели производствени линии работят с намалена мощност въпреки нарастващото търсене, заради недостига на полупроводници.

Докато световното търсене рязко се увеличи, делът на Европа по цялата верига на стойността — от проектирането до капацитета за производство — намаля. Ние зависим от чипове със съвременни технологии, произведени в Азия.

Така че не става въпрос само за нашата конкурентоспособност. Става въпрос и за технологичен суверенитет. Затова нека съсредоточим всичките си усилия върху това.

Ще предложим нов европейски законодателен акт за чиповете.

Трябва да създадем връзки между капацитета ни от световна класа за научни изследвания, за разработки и за изпитвания. Трябва да координираме инвестициите на ЕС и националните инвестиции по веригата за създаване на стойност.

Целта е заедно създадем съвременна европейска екосистема от чипове, включително за тяхното производство. За да гарантираме сигурността на доставките и създаването на нови пазари за авангардни европейски технологии.

Да, задачата е сложна. Знаем, че за някои тя е дори неосъществима.

Преди 20 години те твърдяха същото и за „Галилео“.

А какво се случи? Заедно успяхме. Днес европейските спътници осигуряват навигационна система за над 2 милиарда смартфона по света. Ние сме световен лидер. **Така че нека отново проявим амбиция, този път с полупроводниците.**

Уважаеми членове на Парламента,

Пандемията остави дълбоки белези, оказващи огромно въздействие върху нашата социална пазарна икономика.

Всяка вечер от прозорците и вратите на нашите домове ръкопляскахме на работещите на първа линия.

Всички осъзнахме до каква степен зависим от тях. От тези, които служат предано на обществото, получавайки по-ниска заплата, по-слаба закрила и по-малко сигурност.

Ръкоплясканията може би се чуват все по-слабо, но силата на нашите чувства трябва да се запази.

Ето защо е толкова важно да се прилага **европейският стълб на социалните права.**

Това ще осигури достойни работни места, справедливи условия на труд, по-добро здравеопазване и добро равновесие между професионалния и личния живот.

Ако сме извлекли някаква поука от пандемията, то тя е стойността на времето. Както и че няма нищо по-ценно от времето, прекарано с близките.

Ето защо ще предложим нова европейска стратегия за грижите. С цел всеки да се възползва от възможно най-добрите грижи и да намери най-добрия баланс в живота.

Необходимо е да удвоим усилията си, за да може цифровият ни преход да съответства на нашите правила и ценности.

Социалната справедливост обаче е не само въпрос на време, но и на справедливо данъчно облагане.

В нашата социална пазарна икономика е нормално предприятията да реализират печалби. Но ако те печелят, това се дължи на качеството на нашите инфраструктури, социална сигурност и образователни системи. Така че най-малкото, което могат да направят, е да плащат полагащия им се дял.

Ето защо ще продължим да се борим с избягването на данъци и данъчните измами. Ще предложим законопроект срещу скритите зад фиктивни дружества печалби. Ще направим всичко възможно за изпълнението на историческото световно споразумение за минималната ставка на корпоративния данък.

Плащането на справедлив размер на данъците е въпрос не само на публични финанси, но преди всичко на равнопоставеност.

Уважаеми членове на Парламента,

Всички ние сме се възползвали от основите на нашата европейска социална пазарна икономика. И трябва да направим необходимото следващото поколение да може да изгради своето бъдеще.

Пред нас расте високообразовано, изключително талантливо и силно мотивирано младо поколение. Поколение, което пожертва толкова много, за да запази безопасността на другите.

По принцип младостта е времето на откритията. На новите преживявания. На създаването на приятелства за цял живот. На поемането по своя път. А, какво се изисква от младите хора днес? Да спазват социална дистанция, да се затворят у дома и да учат от екрани. В продължение на повече от година.

Ще предложим
2022 година да се
стане година на
европейската младеж.
Година, посветена
на стойността на
младите хора, които
са посветили толкова
много на другите.

Поради това всичко, което правим — от Зеления пакт до NextGenerationEU — има за цел да защити тяхното бъдеще.

Ето защо NextGenerationEU трябва да се финансира с **нови собствени ресурси**, по които работим.

Трябва да внимаваме обаче да не създадем нови пукнатини. **Защото Европа се нуждае от всички свои млади хора.**

Трябва да насърчаваме тези, които падат от борда. Тези, които нямат работа. Тези, които не участват в никаква форма на образование или обучение.

За тях **ще предложим нова програма – ALMA.**

ALMA ще предостави на тези млади хора възможност за временен трудов стаж в друга държава членка.

Тъй като и те заслужават да натрупат житейски опит подобен на този, придобит чрез „Еразъм“. За да придобият умения, да създадат връзки и да си изградят собствена европейска идентичност.

Но ако искаме да оформим облика на нашия Съюз по тяхно подобие, младите хора трябва да могат да оформят бъдещето на Европа. Душата и обликът на нашия Съюз трябва да са им близки.

Жак Делор с основание задаваше въпроса: *Как ще изградим Европа, ако младите хора не я възприемат като колективен проект и представяне на собственото си бъдеще?*

Ето защо ще предложим 2022 година да се стане година на европейската младеж. Година, посветена на стойността на младите хора, които са посветили толкова много на другите. Младите хора трябва да водят дебатите на Конференцията за бъдещето на Европа.

На нея се разисква тяхното бъдеще и тя трябва да бъде тяхната конференция.

Както заявихме в началото на мандата, Комисията има готовност да предприеме действия по въпросите, които ще бъдат решени от Конференцията.

ЕВРОПА, ОБЕДИНЕНА ОТ ОТГОВОРНОСТТА

Уважаеми членове на Парламента,

Това поколение е съвместно. Те ни подтикват да правим повече и по-бързо, за да се справим с климатичната криза.

А събитията от лятото само предоставиха обяснението за това. Бяхме свидетели на наводнения в Белгия и Германия. Горски пожари горяха от гръцките острови до хълмовете на Франция.

И ако не вярваме на очите си, трябва само да се доверим на науката.

Неотдавна ООН публикува доклада на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC). Той е *научният авторитет* в областта на изменението на климата.

Докладът не оставя никакво съмнение. Изменението на климата е предизвикано от човека. *И тъй като е предизвикано от човека*, можем да променим нещо.

Както чух наскоро: **Климатът се затопля. Ние сме виновни за това. Сигурни сме, че е така. Лошо е. Но можем да поправим нещата.**

И промяната вече настъпва.

През първата половина на тази година в Германия са регистрирани повече електрически, отколкото дизелови автомобили. Понастоящем Полша е най-големият износител на автомобилни акумулатори и електрически автобуси в ЕС. Или например **новият европейски „Баухаус“**, който доведе до бум на креативността на архитекти, дизайнери, инженери в целия Съюз.

Ясно е, че нещо се случва.

Именно това е целта на Европейския зелен пакт.

В речта си миналата година обявих нашата цел за намаляване на емисиите с най-малко 55 % до 2030 г.

Оттогава насам ние заедно превърнахме целите си в областта на климата в правни задължения. **Ние сме първата голяма икономика, която представя всеобхватно законодателство за постигането им.**

Видяхте колко сложни са подробностите. Но целта е проста. Ще определим цена за замърсяването. Ще изчистим енергията, която използваме. Ще разполагаме с по-интелигентни автомобили и по-чисти самолети.

Ще направим необходимото по-амбициозните цели в областта на климата да бъдат съпроводени от по-голяма амбиция в социалната сфера. Екологичният преход трябва да е справедлив.

Ще направим необходимото по-амбициозните цели в областта на климата да бъдат съпроводени от по-голяма амбиция в социалната сфера. **Екологичният преход трябва да е справедлив. Ето защо предложихме нов Социален фонд за климата** за справяне с енергийната бедност, от която страдат вече 34 милиона европейци.

Разчитам на Парламента и на държавите членки заедно да запазят пакета и амбицията.

Европа може да направи много срещу изменението на климата и екологичната криза. Тя ще подкрепя и други. С гордост **обявявам днес, че ЕС ще удвои външното си финансиране за биологичното разнообразие**, по-специално за най-уязвимите държави.

Европа обаче не може да се справи сама.

26-ата конференция на страните по РКООНИК в Глазгоу ще бъде решаваща за световната общност.

Големите икономики — от САЩ до Япония — набелязаха амбициозни цели за неутралност по отношение на климата през 2050 г. или скоро след това. Тези цели сега трябва да бъдат подкрепени с навременни конкретни планове за Глазгоу. Защото с настоящите ангажименти за 2030 г. глобалното затопляне няма да може да бъде ограничено до 1,5 °С.

Всяка държава носи своята отговорност!

Окуражаващи са целите, които президентът Си Дзинпин постави за Китай. Призоваваме обаче за същото лидерство при определянето на начина, по който Китай ще ги постигне. Светът ще почувства облекчение, ако растежът на емисиите в Китай бъде овладян до средата на десетилетието, а след това страната се откаже от използването на въглища на своята територия и в чужбина.

Но въпреки че всяка държава носи своята отговорност, големите икономики имат специално задължение към най-слабо развитите и най-уязвимите държави. **Финансирането на борбата с изменението на климата** е от съществено значение за тях – както за смекчаването на последиците от изменението на климата, така и за адаптирането към него.

В Мексико и Париж най-големите икономики поеха ангажимент да предоставят 100 милиарда долара годишно до 2025 г. на най-слабо развитите и уязвими държави.

Моето послание днес е, че Европа е готова да направи повече.

Ние изпълняваме ангажимента си. **Team Europe допринася с 25 милиарда долара годишно.** Други обаче все още не предприемат никакви действия за постигането на глобалната цел.

Постигането на обрат ще увеличи шансовете за успех в Глазгоу.

Моето послание днес е, че Европа е готова да направи повече. **Ще предложим допълнителни 4 милиарда евро за финансиране на борбата с изменението на климата до 2027 г.** Очакваме обаче САЩ и нашите партньори също да ускорят темпото.

Преодоляването на недостига на финансиране в борбата с изменението на климата заедно — САЩ и ЕС — ще бъде силен сигнал за водещата им роля за климата по света. Време е за действие.

Уважаеми членове на Парламента,

Тази водеща роля в областта на климата и икономиката заема централно място в глобалните цели на Европа и в целите ѝ в областта на сигурността.

Тя отразява и по-мащабната промяна в световните дела в период на преход към нов международен ред.

Навлизаме в **нова епоха на свръхконкуренция.**

Епоха, в която някои не се спират пред нищо, за да получат влияние: от обещания за ваксини и високолихвени заеми до ракети и невярна информация.

Ера на регионални съперничества и подновена бдителност на големите сили едни към други.

Неотдавнашните събития в Афганистан не са причината за тази промяна, а са неин симптом.

Предивсичко останало искам да съм ясна. **Ние поддържаме афганистанския народ.** Жените и децата, прокурорите, журналистите и застъпниците за правата на човека.

Мисълта ми е по-специално за жените съдии, които сега се крият от мъжете, които са изпратили в затвора. Тези жени са под заплаха, защото са дали своя принос за правосъдието и върховенството на закона. Ние трябва да ги подкрепим и ще координираме всички усилия на държавите членки, за да ги отведем на безопасно място.

Трябва също да продължим да оказваме подкрепа на всички афганистанци в страната и в съседните страни. Трябва да направим всичко, за да избегнем реалния риск от масов глад и хуманитарна катастрофа. И ние ще дадем своя принос. Отново ще увеличим хуманитарната помощ за Афганистан със 100 милиона евро.

Това ще бъде част от нов, по-широкообхватен **пакет от помощи за Афганистан**, който ще представим през следващите седмици, за да съчетаем всички наши усилия.

Уважаеми членове на Парламента,

За семействата на загиналите в Афганистан военнослужещи бе изключително болезнено да станат свидетели на събитията в страната.

Покланяме се пред саможертвата на войниците, дипломатите и хуманитарните работници, които дадоха живота си.

За да гарантираме, че службата им не е била напразно, трябва да премислим как тази мисия можа да приключи толкова внезапно.

Има извънредно тревожни въпроси, на които съюзниците ще трябва да потърсят отговор в рамките на НАТО.

Но просто няма свързан със сигурността и отбраната въпрос, чийто отговор се крие в *по-ограничено* сътрудничество. Нужно е да инвестираме в нашето съвместно партньорство и да почерпим от уникалната сила на всяка от страните.

Ето защо работим заедно с генералния секретар Йенс Столтенберг по нова съвместна декларация на ЕС и НАТО, която да представим преди края на годината.

Но това е само една част от уравнението.

Европа може — и очевидно трябва — да бъде в състояние и да иска да прави повече сама. Но ако искаме да правим повече, най-напред трябва да обясним защо. Виждам три широки категории.

Първо, трябва да осигурим стабилност в съседните ни страни и в различните региони.

Свързани сме със света чрез тесни проливи, бурни морета и дълги сухопътни граници. Благодарение на своето географско положение Европа знае по-добре от всеки, че ако не се справиш навреме с кризата в чужбина, тя ще дойде при теб.

Второ, характерът на заплахите, пред които сме изправени, се променя бързо — от хибридни или кибератаки до засилващата се надпревара във въоръжаването в космоса.

Нужно е да инвестираме в нашето съвместно партньорство и да почерпим от уникалната сила на всяка от страните.

Революционните технологии доведоха до голяма уравниловка на начините, по които недобросъвестни държави или недържавни групи могат да прилагат сила в наши дни.

Вече не са необходими армии и ракети, за да се причинят масови щети. За да се парализират промишлени заводи, градски администрации и болници, е достатъчен само един лаптоп. За да се всее смут в национални избори, е достатъчен смартфон с интернет връзка.

Третата причина е, че Европейският съюз е единствен по рода си гарант на сигурността. Ще има мисии, в които НАТО или ООН няма да участват, но в които ЕС трябва да участва.

На самото място нашите войници работят редом с полицейски служители, адвокати и лекари, хуманитарни работници и защитници на правата на човека, учители и инженери.

Можем да съчетаваме военния и цивилния подход, дипломацията и развитието. Имаме и дълга история в изграждането и защитата на мира.

Добрата новина е, че през последните години, започнахме да разработваме европейска отбранителна екосистема.

Това, от което наистина се нуждаем обаче, е Европейски съюз за отбрана.

През последните седмици бяха проведени множество дискусии за експедиционни сили. За това от какъв вид и от колко такива се нуждаем — бойни групи или сили на ЕС за първоначална намеса.

Това несъмнено е част от дебата и вярвам, че ще се превърне в част от решението.

По-същественият въпрос обаче е защо това не е проработило в миналото.

Можем да разполагаме с най-модерните военни сили на света, но ако никога не сме готови да ги използваме, каква е ползата от тях?

Това, което ни е спирало досега, не е само липсата на капацитет, а недостига на политическа воля.

Ако развием такава воля, можем да направим много на равнището на ЕС.

Позволете ми да Ви дам три конкретни примера:

Можем да съчетаваме военния и цивилния подход, дипломацията и развитието. Имаме и дълга история в изграждането и защитата на мира.

Първо, трябва да положим основите за колективно вземане на решения — наричам това ситуационна осведоменост.

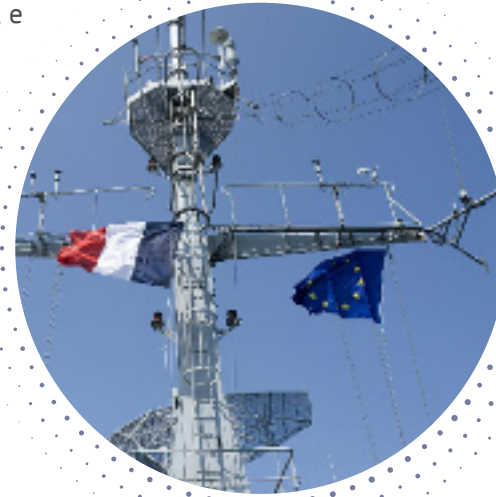
Не постигаме целта си, ако държавите членки, действащи в един и същ регион, не обменят информацията, с която разполагат, на европейско равнище. Изключително важно е да подобрим сътрудничеството в областта на разузнаването.

Тук не става въпрос само за обмен на оперативни сведения.

Говорим за обединяване на знанията на всички служби и от всички източници. От космически спътници до полицейски инструктори, от открити източници на информация до агенции за развитие. Тяхната работа ни предоставя уникален обхват и задълбоченост на знанията.

Информацията е налице!

Но можем да я използваме, за да вземем информирани решения само ако разполагаме с пълната картина. Понастоящем това не е така. Имаме необходимите знания, но те са разпокъсани. Информацията е фрагментирана.

Ето защо ЕС може да помисли за създаване на свой собствен Съвместен център за ситуационна осведоменост, който може да служи за спояване на цялата разпръсната информация.

Така ще бъдем по-добре подготвени, по-добре информирани и в състояние да вземаме решения.

Второ, трябва да подобрим оперативната съвместимост. Ето защо вече инвестираме в общи европейски платформи, от бойни изтребители до дронове и кибертехнологии.

Трябва обаче да продължим да търсим нови начини за използване на всички възможни полезни взаимодействия. Можем например да обмислим освобождаването от ДДС на покупките на отбранително оборудване, разработено и произведено в Европа.

Това не само ще увеличи оперативната ни съвместимост, но и ще намали настоящите ни зависимости.

Трето, не можем да говорим за отбрана, без да споменем кибертехнологиите. Ако всички устройства са свързани, всички те могат да станат обект на хакерска атака. Тъй като ресурсите са оскъдни, трябва да обединим силите си. Освен това не трябва да се задоволяваме просто да се справим с киберзаплахите, а трябва да се стремим да се превърнем в лидер в областта на киберсигурността.

Инструментите за киберотбрана трябва да се разработват тук, в Европа. Ето защо се нуждаем от **европейска политика за киберотбрана**, включително от законодателство за общите стандарти в рамките на **нов европейски законодателен акт за киберустойчивост**.

Така че можем да направим много на равнището на ЕС. Но държавите членки също трябва да направят повече.

Процесът започва с обща оценка на заплахите, пред които сме изправени, и с общ подход към справянето с тях. Предстоящият **стратегически компас** е ключов процес от тази дискусия.

Трябва също така да решим как можем да използваме всички възможности, които вече са заложили в Договора.

Ето защо, по време на френското председателство, президентът Макрон и аз ще свикаме **среща на високо равнище по въпросите на европейската отбрана**.

Време е Европа да премине на следващия етап.

Уважаеми членове на Парламента,

В днешния оспорван свят, за да защитаваш интересите си, не е достатъчно да защитаваш себе си.

Нужно е също да изковеш силни и надеждни партньорства. Това не е лукс — то е от съществено значение за бъдещата ни стабилност, сигурност и просперитет.

Работата в тази насока започва със задълбочаване на партньорството ни с нашите най-близки съюзници.

Със САЩ ще разработим нашата нова програма за глобална промяна — от новия **Съвет по търговия и технологии** до здравната сигурност и устойчивостта.

ЕС и САЩ винаги ще бъдат по-силни заедно.

В днешния оспорван свят, за да защитаваш интересите си, не е достатъчно да защитаваш себе си. Нужно е също да изковеш силни и надеждни партньорства.

Същото важи и за нашите съседи от **Западните Балкани**.

Преди края на месеца ще посетя този регион, за да изпратя силен сигнал за ангажимента ни към процеса на присъединяване. **Дължим това на всички онези младежи, които вярват в европейското бъдеще.**

Ето защо увеличаваме подкрепата си чрез нашия нов инвестиционен и икономически план на стойност близо една трета от БВП на региона. Защото инвестицията в бъдещето на Западните Балкани е инвестиция в бъдещето на ЕС.

Също така ще продължим да инвестираме в нашите партньорства с всички съседни на ЕС държави — от засилването на ангажираността ни в Източното партньорство до изпълнението на новата програма за Средиземноморието и продължаването на работата по различните аспекти на отношенията ни с Турция.

Уважаеми членове на Парламента,

За да участва по-дейно на световната сцена, Европа също така трябва да се съсредоточи върху следващото поколение партньорства.

В този дух днешната **нова стратегия на ЕС за Индийския и Тихия океан представлява ключов етап**. Стратегията е отражение на растящото значение на региона за нашето благоденствие и сигурност, но и на факта, че авторитарни режими го използват, за да се опитат да разширят своето влияние.

Европа трябва да има по-силно и по-активно присъствие в региона.

Затова ще работим заедно за задълбочаване на търговските връзки, укрепване на световните вериги на доставки и разработване на нови инвестиционни проекти за екологични и цифрови технологии.

Това е образец за начина, по който Европа може да преработи своя модел за връзка със света.

Ние сме добри във финансирането на пътища, но за Европа няма смисъл да изгради идеален път между медна мина и пристанище, които са собственост на Китай.

Трябва да подхождаме по-интелигентно към този вид инвестиции.

Ето защо скоро ще представим новата си стратегия за свързаност, наречена Global Gateway (Световен портал).

Ще изградим **партньорства по тази стратегия** с държави по цял свят. Ние желаем да инвестираме в качествена инфраструктура, свързваща стоки, хора и услуги по целия свят.

Ще възприемем основан на ценности подход, който предоставя прозрачност и добро управление на нашите партньори.

Искаме да създаваме връзки, а не зависимости!

И знаем как става това. От това лято нов подводен оптичен кабел свързва Бразилия с Португалия.

Ще инвестираме заедно с Африка, за да създадем пазар за чист водород, който свързва двата бряга на Средиземно море.

За да осъществим Global Gateway, се нуждаем от подхода „Екип Европа“. Ще свържем институциите и инвестициите, банките и бизнес общността. И ще превърнем това в приоритет за регионалните срещи на високо равнище, като се започне със следващата среща на върху между ЕС и Африка през февруари.

Ще възприемем основан на ценности подход, който предоставя прозрачност и добро управление на нашите партньори.

Искаме да превърнем портала Global Gateway в запазена марка, вдъхваща доверие по цял свят.

И нека бъде пределно ясна: извършването на бизнес по света и глобалната търговия са нещо добро и необходимо. Но това никога не може да бъде за сметка на достойнството и свободата на хората.

По света има 25 милиона души, които са заплашвани или принуждавани да работят насила. Никога няма да приемем факта, че има продукти, произведени чрез принудителен труд, нито да допуснем те да се продават в магазини в Европа.

Затова ще предложим забрана за продукти, произведени чрез принудителен труд, на нашия пазар.

Правата на човека не са за продан — на каквато и да е цена.

ЕВРОПА, ОБЕДИНЕНА В СВОБОДАТА И МНОГООБРАЗИЕТО

Уважаеми членове на Парламента, хората не са разменна монета.

Вижте какво се случи на нашите граници с Беларус. Режимът в Минск инструментализира човешки същества. Те качиха хора на самолети и буквално ги тласнаха към границите на Европа.

Това не може никога да се толерира.

Бързият европейски отговор показва това. **И бъдете сигурни, че ще продължим да стоим рамо до рамо с Литва, Латвия и Полша.**

Също нека наричаме случващото се с неговото име: това е хибридна атака за дестабилизиране на Европа.

Всяка държава има интерес от изграждането на европейска система за миграция.

Уважаеми членове на Парламента,

Това не са изолирани събития. Видяхме подобни инциденти по други граници. Можем да очакваме да ги видим отново. Ето защо, като част от работата ни по Шенген, ще определим нови начини за отговор на такава агресия и за гарантиране на единството при защитата на външните ни граници.

Докато не постигнем обаче обща позиция за това как да управляваме миграцията, нашите противници ще продължат да я вземат на прицел.

Междувременно трафикантите на хора продължават да експлоатират хора по смъртоносни маршрути през Средиземно море.

Тези събития ни показват, че всяка държава има интерес от изграждането на европейска система за миграция.

Новият пакт за миграцията и убежището ни дава всичко, от което се нуждаем, за да се справим с различните ситуации, пред които сме изправени.

Той съдържа всички елементи. Пактът представлява балансирана и хуманна система, която работи за всички държави членки — при всякакви обстоятелства. Знаем, че можем да намерим обща позиция.

Но напредъкът през годината след представянето на пакта от Комисията бе болезнено бавен.

Мисля, че сега е моментът за европейска политика за управление на миграцията. Затова ви призовавам, в тази камара и в държавите членки, да ускорите процеса.

В крайна сметка, това се свежда до въпрос на доверие. Доверие между държавите членки. Доверие у европейците, че миграцията може да бъде управлявана. Доверие, че Европа винаги ще изпълнява неотменимия си дълг към най-уязвимите и най-нуждаещите се.

По отношение на миграцията в Европа съществуват много страстни убеждения, но аз вярвам, че достигането на обща позиция не е толкова отдалечено.

Защото, ако питате повечето европейци, те биха се съгласили, че следва да предприемем действия за ограничаване на незаконната миграция, но и да действваме, за да се предостави убежище на лицата, принудени да бягат.

Те биха се съгласили, че следва да връщаме тези, които нямат право да останат, но трябва да посрещнем като добре дошли онези, които идват тук законно и дават жизненоважен принос за нашето общество и икономика.

И всички ние следва да се съгласим, че темата за миграцията не трябва никога да се използва за разделение.

Аз съм убедена, че има начин, по който Европа може да изгради доверие сред нас по отношение на миграцията.

Уважаеми членове на Парламента,

Обществата, които са **стъпили на демокрацията и общите ценности**, са изградени върху здрав фундамент. Те вярват в хората.

Така се развиват новите идеи, така възниква промяната, така преодоляваме несправедливостите.

Вярата в тези общи ценности обедини нашите майки и бащи — основатели, след Втората световна война.

И това са същите тези ценности, обединили борците за свобода, които преди повече от 30 години разкъсаха Желязната завеса.

Те искаха демокрация.

Те искаха свободни избори.

Те искаха правова държава; всички да бъдат равни пред закона.

Те искаха свобода на словото и независими медии.

Те искаха да сложат край на следенето и на шпионирането от страна на държавата, както и да се борят с корупцията.

Те искаха свободата да бъдеш различен от останалите.

Или както тогавашният чешки президент Вацлав Хавел съвсем точно се изрази, те искаха всички тези „велики европейски ценности“.

Това са ценностите, които произлизат от културното, религиозното и хуманистичното наследство на Европа.

Те са част от нашата душа, част от това, което ни прави днес такива, каквито сме.

Сега тези ценности са заложили в нашите европейски договори.

И когато като свободни и суверенни държави сме станали част от този Съюз, всички ние сме поели задължението да ги зачитаме.

Ние сме изпълнени с решимост да защитаваме тези ценности. Тази решимост няма никога да ни напусне.

Ние сме изпълнени с решимост да защитаваме тези ценности. Тази решимост няма никога да ни напусне.

Нашите ценности са гарантирани посредством нашия правен ред, както и чрез решенията на **европейския съд**. Тези решения са задължителни. И ние бдим за това, те да бъдат спазвани. Без изключение, във всяка държава членка на нашия Съюз.

Защото защитата на върховенството на закона не е само една благородна цел, а също и упорита работа и непрестанни усилия за подобрене.

Ето защо следваме двустранния подход на диалог и решителни действия.

Нашите **доклади относно върховенството на закона** са посредством реформите част от този процес. Пример за това са правосъдната реформа в Малта или разследванията за корупция в Словакия.

От 2022 г. нашите доклади относно върховенството на закона ще включват в допълнение и конкретни препоръки към държавите членки.

Въпреки това, в някои държавите членки са налице тревожни явления. **И тук искам да подчертая нещо — винаги започваме с диалог. Диалогът обаче не представлява никаква самоцел, а трябва да води до резултат.**

Ето защо следваме двустранния подход на диалог и решителни действия. Така направихме и миналата седмица. Така ще действваме и занапред.

Защото правото на независимо правосъдие, правото да бъдем равни пред закона са права, на които хората трябва да могат да разчитат, и то навсякъде в Европа и независимо от това дали принадлежат към мнозинство или малцинство.

Уважаеми членове на Парламента,

Европейският бюджет е бъдещето на нашия Съюз, изразено в цифри. Ето защо той трябва да бъде защитаван.

Трябва да се погрижим за това всяко евро и всеки цент да послужат за целта си

и да бъдат изразходвани при спазване на принципите на правовата държава. Инвестициите, които осигуряват по-добро бъдеще на нашите деца, не трябва да потъват в тъмни кладенци.

Корупцията не означава само грабеж на данъкоплатците. Корупцията отблъсква инвеститорите. Корупцията води до това, че големите пари могат да си купят големи привилегии, а за властимащите правилата на демокрацията не важат.

Когато става дума за защитата на нашия бюджет, ние ще разследваме всеки случай с всички правомощия, с които разполагаме.

Уважаеми членове на Парламента,

Когато защитаваме нашите ценности, защитаваме и нашата свобода. Свободата да бъдеш този, който си, свободата да кажеш това, което мислиш, свободата да обичаш този, когото искаш.

Свободата обаче означава също свобода от страх. По време на пандемията прекалено много жени бяха лишени от тази свобода. Това бе особено ужасен период за тези, които нямаха къде да се скрият, които не можеха да избягат никъде от своите насилници. Трябва да внесем светлина в този мрак, трябва да покажем пътища, които извеждат от болката, **техните насилници трябва да бъдат изправени пред съда.**

А жените трябва да могат да живеят отново свободно и независимо.

Ето защо до края на **годината ще представим предложение за нормативен акт за борба с насилието срещу жените**. Става дума за ефективно наказателно преследване, за превенция и защита както онлайн, така и офлайн.

Става дума за достойнството на всеки един и за справедливостта. Понеже това е душата на Европа. И тя е това, което трябва да укрепваме.

Уважаеми членове на Парламента,

Нека накрая погледнем към една свобода, която дава глас на всичките останали свободи — това е **свободата на медиите**.

Журналисти и журналистки биват нападени просто защото си вършат работата. Някои биват заплашвани и пребивани, други — убивани. Това е трагедия. Насред нашия Европейски съюз.

Бих искала да спомена някои имена. Дафне Каруана Галиция, Ян Куцяк. Петер де Фрийс.

Подробностите на техните истории може да се различават. Но те всичките имат нещо общо: те всички се бореха за нашето право на информация. И умряха за него.

Информацията е публично благо. Трябва да защитим журналистите, които са хората, създаващи прозрачност. Ето защо днес представихме препоръка за подобряване на защитата на журналистите.

Трябва да спрем тези, които заплашват свободата на медиите. Медийните дружества не са просто каквито и да е търговски предприятия. Тяхната независимост е от съществено значение. Ето защо Европа се нуждае от законодателен акт, който гарантира тази независимост. Следващата година ще представим точно такъв **законодателен акт за свободата на медиите**.

Защото, когато защитаваме свободата на нашите медии, ние защитаваме и нашата демокрация.

Трябва да спрем тези, които заплашват свободата на медиите.

Заклучение

Уважаеми членове на Парламента,

По-нагоре споменах изповядвания от Шуман европейски идеал. Неговото укрепване изисква неспирна работа.

И ние не трябва да се крием от нашите несъответствия и несъвършенства.

Колкото и да е несъвършен обаче, нашият Съюз има своята красота, която е неповторима, и е неповторим по начин, който го прави красив.

Това е Съюз, в който укрепваме *личната си свобода* чрез *силата на нашата общност*.

Съюз, оформен както от нашата *обща* история и ценности, така и от нашите *различни* култури и гледни точки.

Съюз, който има душа.

Не е лесно да се намерят точните думи, за да изразиш същността на това чувство. Но става по-лесно, когато ги вземеш назаем от някой, който те вдъхновява. Ето защо поканих почетен гост, който да бъде с нас днес.

Може би много от вас я познават – **златна медалистка от Италия**, която ме изпълни с възхищение това лято.

Това, което може би не знаете, е че съвсем скоро, през април, ѝ е било казано, че нейният живот е в опасност. Тя е била оперирана, не се е предала, възстановила се е.

И само 119 дни след като е напуснала болницата, печели злато на параолимпийските игри, Уважаеми членове на Парламента, моля, присъединете се към мен и приветствайте **Беатриче Вио**. Бебе е преодолела толкова много, и то толкова млада.

Нейната история е тази на човек, който е надмогнал всички препятствия. На успех, дължащ се на талант, упоритост и неугасващ оптимизъм. Тя е възплъщение на своето поколение: лидер и застъпник на каузите, в които вярва.

И тя е успяла да постигне всичко това, като остава вярна на своето убеждение — ако изглежда невъзможно — то тогава може да бъде направено. *Se sembra impossibile, allora si può fare.*

Това е духът на основателите на Европа и това е **духът на следващото поколение на Европа**. Затова нека почерпим вдъхновение от Бебе и от всички младежи, които променят разбирането ни за „възможното“.

Които ни показват, че можеш да бъдеш това, което искаш да бъдеш. И че можеш *да постигнеш* всичко, в което *вярваш*.

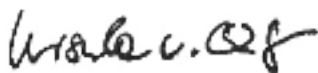
Уважаеми членове на Парламента,

Това е *душата* на Европа.

Това е *бъдещето* на Европа.

Нека заедно я направим по-силна.

Viva l'Europa.

Ursula von der Leyen

**СЪСТОЯНИЕ
НА СЪЮЗА**

ПИСМО ЗА НАМЕРЕНИЯТА

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ДАВИД МАРИЯ САСОЛИ И
МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ЯНЕЗ ЯНША**

Брюксел, 15 септември 2021 г.

Уважаеми г-н председател Сасоли,

Уважаеми г-н министър-председател Янша,

Днес — за десети път — председател на Комисията произнася речта за състоянието на Съюза пред Европейския парламент. Промените в темите, засегнати в предходните речи, отразяват променящия се характер на нашия фокус и скоростта на преходите, които се осъществяват в света. Те очертават хода на много различни кризи и възстановявания. Но те ни напомнят и за една неизменна истина: **нашият Съюз е толкова силен и амбициозен, колкото е единен и решителен.**

Постиганията от изминалата година са доказателство за това. Бихме искали да благодарим на Европейския парламент и на Съвета за тяхната подкрепа и тяхното споделено разбиране за обща цел. Това ни позволи да действаме бързо и да запазим амбицията си през изминалата година. **Можем да се гордеем с постигнатото от ЕС.**

Преди дванадесет месеца все още нямаше одобрени ваксини. Една година по-късно Европейският съюз вече е ваксинирал над 70 % от възрастното население и е най-големият производител на ваксини в света. Доставихме над 700 милиона ваксини на нашия Съюз и над 700 милиона на останалата част на света. Постигнахме съгласие за рекордно кратко време за Цифров COVID сертификат на ЕС, благодарение на което от началото на лятото можяха да бъдат генерирани над 400 милиона индивидуални сертификата.

Това помогна на хората да пътуват и да се насладят на лятото, а на икономиките ни — да отворят отново врати и да се възстановят по-бързо от очакваното. Вече се очаква икономиките на деветнадесет държави членки да се върнат на равнищата си отпреди пандемията преди края на годината. Това стана възможно и благодарение на историческото споразумение, постигнато относно програмата ни за възстановяване. NextGenerationEU вече функционира, като финансира проекти и реформи, които инвестират във възстановяването днес и в икономиката на утрешния ден.

Ускорихме работата си по амбициозната и трансформираща програма, която набелязахме за първи път в Политическите насоки. През изминалата година ЕС одобри първия европейски законодателен акт за климата и представихме предложенията ни за неговото изготвяне. ЕС е първата голяма икономика, която посочи конкретните действия за постигане на целите си по отношение на климата. Отправихме също така революционни предложения относно цифровите услуги, цифровите пазари и цифровата самоличност, актуализирахме новата ни промишлена стратегия и работихме за укрепване на веригите ни на доставки.

Тези общи постижения ни вдъхват увереност за идната година. Тъй като обаче пандемията все още не е отминала, ще трябва да покажем същата решителност, каквато показахме през изминалата година. Тъй като равнищата на ваксинация в ЕС и по света се различават значително, основните приоритети ще продължат да бъдат управлението на пандемията и запазването на човешкия живот и на препитанията.

Трябва да обърнем внимание и на незаличимия белег, който кризата остави върху хората и обществото. Основни приоритети ще бъдат постоянното прилагане на Европейския стълб на социалните права и ангажиментите, договорени по-рано тази година в Порто. Ще продължим да отстояваме ценностите, справедливостта и равенството и да насърчаваме и защитаваме принципите на правовата държава и свободата на медиите в целия ЕС. Бихме искали да се съсредоточим върху бъдещето, като напреднем по работата във връзка с конференцията за бъдещето на Европа и почетем всички млади хора, като обявим 2022 г. за Европейска година на младежта.

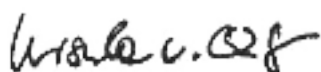
Външните предизвикателства, пред които сме изправени, също ще се увеличат, тъй като светът става все по-оспорван. Ще подсилим още повече партньорството си с НАТО и нашите съюзници и ще обсъдим общ път напред в областта на отбраната и сигурността. Ще продължим да изграждаме глобални партньорства и да подкрепяме съседните ни държави, по-специално Западните Балкани, на предстоящата среща на върха, организирана от словенското председателство на Съвета. Накрая, ще останем ангажирани с изпълнението на международните ни споразумения и ще останем единни в подкрепата си за Ирландия и за мира на остров Ирландия.

През следващите 12 месеца Комисията ще навлезе във втората половина на своя мандат. Досега съсредоточавахме вниманието си върху изготвянето и приемането на законодателството, което е необходимо, за да осъществим трансформацията, от която се нуждаем. Сега акцентът се измества върху постигането на резултати и изпълнението. Трябва да продължим работата по законодателните предложения, които вече бяха представени и по шестте основни амбиции на Комисията.

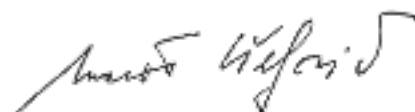
По-долу е представен списък на новите инициативи, които ще бъдат предложени от Комисията, като вниманието е съсредоточено върху осъществяването на визията ни за Европа. За всички тези инициативи ще вземем под внимание извлечените от кризата поуки, както и необходимостта да се даде време на съзаконодателите да постигнат споразумение. Успоредно с това ще продължим да изпълняваме работната програма на Комисията за 2021 г.

За изготвянето на списъка бе почерпено вдъхновение от обсъжданията ни с Европейския парламент и със Съвета. Той не е изчерпателен и ще бъде допълнен от предстоящата работна програма на Комисията, междуинституционалния ни диалог и Съвместната декларация относно законодателните приоритети, която ще бъде подписана от трите институции.

Нашият Съюз показва, че можем да постигнем повече, когато работим заедно. Това е нашият ангажимент за предстоящата година и очакваме с нетърпение да работим с вас, за да го превърнем в реалност.

Урсула фон дер Лайен

Марош Шефчович

КЛЮЧОВИ НОВИ ИНИЦИАТИВИ ЗА 2022 Г.

Европейски зелен пакт

- *Законодателно предложение относно интегрираното управление на водите — замърсители на повърхностните и подземните води*
- *Законодателно предложение относно сертифицирането на поглъщанията на въглерод*
- *Законодателно предложение относно правото на поправка*
- *Законодателно предложение относно рамка на ЕС за хармонизирано измерване на емисиите от транспорта и логистиката*
- *Законодателно предложение за намаляване на отделянето на пластмасови микрочастици в околната среда и за ограничаване на добавянето на пластмасови микрочастици в продуктите*

Европа, подготвена за цифровата ера

- *Европейски законодателен акт за киберустойчивост*
- *Европейски законодателен акт за чиповете*
- *Пътна карта за технологиите в областта на сигурността и отбраната*
- *Законодателно предложение относно изграждането на базирана в космоса глобална система на ЕС за сигурна комуникация*
- *Преглед на политиката в областта на конкуренцията: — пригодена за новите предизвикателства*
- *Предложение за препоръка на Съвета относно подобряването на предоставянето на цифрови умения*
- *Законодателно предложение относно инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации*
- *Законодателно предложение относно цифровите услуги за мултимодална мобилност*

Икономика в интерес на хората

- *Законодателно предложение относно защитата на работниците от рисковете, свързани с излагането на азбест по време на работа*
- *Законодателно предложение за улесняване на достъпа на малките и средните предприятия до капитал*
- *Инициатива във връзка с незабавните плащания в ЕС*
- *Изпълнение на плана за действие за съюз на капиталовите пазари, включително*

инициативата за хармонизиране на определени аспекти на материалното право в областта на производствата по несъстоятелност

- *Законодателно предложение относно прилагането на глобалното споразумение на ОИСР относно преразпределянето на правата на данъчно облагане*
- *Законодателно предложение относно прилагането на глобалното споразумение на ОИСР относно минимално ефективното данъчно облагане*

По-силна Европа на световната сцена

- *Инициатива за свързаност Global Gateway*
- *Изменение на Блокиращия регламент*
- *Стратегия за международен ангажимент в областта на енергетиката*
- *Съвместно съобщение относно международното управление на океаните*
- *Съвместно съобщение относно партньорство с Персийския залив*

Утвърждаване на европейския ни начин на живот

- *Европейска стратегия за лицата, полагащи грижи*
- *Законодателно предложение относно задължението на превозвачите да съобщават предварителни данни за пътниците*
- *Законодателно предложение относно рамка за реципрочен достъп до информация, свързана със сигурността, за служителите на първа линия между ЕС и ключови трети държави с цел противодействие на общите заплахи за сигурността*
- *Предложение за актуализиране на Препоръката на Съвета относно онкологичния скрининг*

Нов тласък за европейската демокрация

- *Законодателен акт за свободата на медиите*
- *Законодателна инициатива относно трансфера на наказателни производства*
- *Законодателно предложение относно признаването на родителството между държавите членки*

СЪСТОЯНИЕ
НА СЪЮЗА

ВИННЕЖИТЛО

ЕВРОПА — ЗАВРЪЩАНЕ КЪМ БЪДЕЩЕТО

След като пандемията превърна 2020 г. в една от най-тежките години в историята на Европа, днес гледаме напред към бъдещето с възстановено доверие. Пандемията от есента на 2020 г. ни порази даже по-тежко от пандемията от пролетта на 2020 г. Европа отново бе в кризисен режим, напълно съсредоточена върху ограничаването на разпространението на вируса. Европейският съюз удвои усилията си. Той работеше за осигуряването на ваксини, увеличаването на тяхното производство, засилването на международното сътрудничество срещу пандемията и извеждането на Европа от икономическата криза с помощта на NextGenerationEU.

Междувременно целият Европейски съюз се мобилизира, за да реализира нашия план за възстановяване — NextGenerationEU. Европа все още не е излязла от трудното положение, но до края на 2022 г. производството на всички държави членки би трябвало да достигне равнищата отпреди пандемията. Същевременно си поставихме амбициозни цели относно трансформацията на нашата икономика, така че да я направим по-екологосъобразна, по-цифровизирана и по-справедлива. Благодарение на тези цели и на инвестициите по линия на NextGenerationEU даваме нов облик на нашия континент за идните десетилетия. В центъра на вниманието на Европа отново е бъдещето.

На първо място, стратегията на Комисията за колективно **снабдяване с ваксини**, изграждане на широк портфейл и диверсифициране на доставчиците на ваксини в Европа се оказа успешна. След по-бавен от очакваното старт поради производствени проблеми, ваксинационната кампания на ЕС бързо набра скорост. До средата на април бяха поставени 100 милиона дози ваксини срещу COVID-19 на граждани на ЕС.

До края на август 2021 г. 70 % от възрастното население на ЕС бе напълно ваксинирано, като така изпълнихме обещанието си да постигнем тази цел „до края на лятото“. Междувременно Комисията сключи два допълнителни договора с фармацевтични компании за осигуряване на повече ваксини срещу COVID-19 — за нашите младежи, за нашите международни партньори, за усилващи дози и за предпазване от нови варианти. ЕС се стреми да изпревари кривата на заразяването и по този начин да изгради бъдещето ни след пандемията.

На второ място, Европейската комисия засили работата си за **спиране на пандемията на другите континенти**, като си сътрудничи с държавите от ЕС като „Екип Европа“. През май 2020 г. Комисията организира два кръга на поемане на ангажименти за глобални действия във връзка с коронавируса. Комисията беше водещ основател и спонсор на COVAX — глобалния механизъм за доставка на ваксини за държавите с ниски и средни доходи, който също така осигурява ваксини за най-уязвимите. Досега, благодарение отчасти на финансиране от страна на ЕС, в рамките на COVAX са доставени повече от 200 милиона дози ваксини в 138 държави.

През май 2021 г. председателят Урсула фон дер Лайен беше домакин заедно с италианския министър-председател Драги на първата **световна среща на високо равнище по въпросите на здравето**, на която световните лидери подписаха Римската декларация относно подготовката и предотвратяването на бъдещи пандемии.

До края на август 2021 г.
70 %
от европейците на възраст над 18 години бяха напълно ваксинирани.

Неутралност на ЕС по отношение на климата до 2050 г. и намаляване на емисиите на CO₂ с

55 %

до 2030 г.

На трето място, ресурсите по **NextGenerationEU** — **нашият исторически план за възстановяване** — започнаха да навлизат в икономиката. Това стана възможно, тъй като цяла Европа се мобилизира за постигане на тази цел. В края на 2020 г. Европейският парламент и Съветът приеха предложението на Комисията за създаване на NextGenerationEU. Всички ние бяхме съгласни, че NextGenerationEU следва да се използва не само за извеждане на Европа от кризата, но и за преобразяване на икономиката на Европа, за да стане тя по-екологосъобразна, по-цифровизирана, по-устойчива и по-справедлива.

През следващите месеци Комисията сътрудничи на държавите членки при изготвянето на техните **национални планове за възстановяване и устойчивост** с инвестиции и реформи за всяка от тях. До лятото бяха одобрени осемнадесет плана за възстановяване. През лятото на 2021 г. първите средства, взети от Комисията под формата на заеми на капиталовите пазари, започнаха да достигат до държавите членки.

Възстановяването след пандемията е поколенческа възможност за оформяне на бъдещето на Европа. За да извлече максимална полза от предстоящите инвестиции и реформи, ЕС има ясен курс на действие и ясни цели за измерване на успеха. Само това, което може да бъде измерено, бива постигнато. Комисията определи **три набора от цели за 2030 г.** Предложението за **европейски законодателен акт за климата** бе прието през юни 2021 г. В него се утвърждават целите за неутралност на ЕС по отношение на климата до 2050 г. и за намаляване на емисиите на CO₂ с поне 55 % до 2030 г. През март 2021 г. Комисията представи своята визия за **цифровото десетилетие на Европа** с ясни цели за цифровата инфраструктура и умения и цифровизацията на предприятията и публичните услуги. Накрая през май 2021 г. на социалната среща на върха в Порто лидерите на ЕС подкрепиха предложението на Комисията за набор от **социални цели**, които да бъдат постигнати до 2030 г. Тези три набора от цели са планът за изграждане на по-добра Европа — Съюз, с който всички можем да се гордеем. Погледът на Европа сега е насочен към бъдещето.

Комисията наблюдава както никога досега развитието на **демократията, върховенството на закона и основните права** в рамките на Европейския съюз. За по-малко от година Комисията изготви два доклада за върховенството на закона, включващи глави за всяка една от 27-те държави членки. От началото на мандата си Комисията започна около 40 производства за установяване на нарушения, свързани със защитата на върховенството на закона и други ценности на Съюза, посочени в член 2 от Договора за Европейския съюз. Върховенството на закона защитава хората от произвола на силните на деня. Европейската комисия продължи да работи с националните органи за намирането на решения, за да гарантира ежедневните права и свободи на хората.

В настоящата брошура се описва годината на работа и постижения, изминала от речта за състоянието на Съюза през 2020 г. Тя започва с ангажимента на Комисията да сложи край на кризата с COVID-19, както по отношение на здравеопазването, така и във връзка с възстановяването на нашите икономики и подобряването на тяхната екологосъобразност, цифровизация и справедливост чрез NextGenerationEU. След това се разглежда работата на Комисията по въпросите на климата, цифровизацията и социалните услуги. Последните глави се отнасят до глобалните действия на Комисията и Конференцията за бъдещето на Европа.

1. ПРОПРАВЯНЕ НА ПЪТЯ ЗА ИЗЛИЗАНЕ ОТ СВЕТОВНАТА ЗДРАВНА КРИЗА

ВАКСИНАЦИИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПАНДЕМИЯТА

Благодарение на **стратегията на ЕС за ваксините** Комисията осигури до 4,6 милиарда дози ваксини срещу COVID-19 — повече от достатъчно за цялото население на ЕС и голяма част от нуждаещите се по света.

Комисията сключи предварителни споразумения за закупуване с отделни производители на ваксини от името на държавите членки. В замяна на правото да закупи определен брой дози ваксини в рамките на определен период и на определена цена Комисията финансира част от първоначалните разходи на производителите на ваксини по линия на **Инструмента за спешна подкрепа** в размер на 2,7 милиарда евро. По този начин Комисията допринесе за разработването на безопасни и ефективни ваксини в рекордно кратки срокове и за ускоряване на тяхното производство.

Понастоящем в ЕС са разрешени за употреба **четири ваксини срещу COVID-19**, след като бяха подложени на някои от най-строгите клинични изпитвания в света и получиха положителни научни препоръки от Европейската агенция по лекарствата.

Комисията осигури до **4,6 милиарда дози ваксини** срещу COVID-19.

639 милиона
дози, доставени в ЕС

522,4 милиона
дози, поставени в ЕС

70 %
от възрастното население на ЕС е напълно ваксинирано

Последна актуализация: 31 август 2021 г.
Източник: Производители на ваксини и данни на ECDC

Комисията предприе действия, за да гарантира справедлив и равнопоставен достъп до ваксини за всички държави от ЕС. Първите ваксинации срещу COVID-19 се проведоха по време на **Дните на ваксинацията в ЕС** през декември 2020 г. едва 10 месеца след обявяването на пандемията от Световната здравна организация.

Кампанията за ваксиниране протече по-бавно от очакваното през първите месеци, предимно поради забавяне на производството, както и неизпълнение на задълженията от страна на едно от дружествата. Въпреки това темповете на доставка бързо се ускориха и това позволи на ЕС да постигне целите си за ваксинация до лятото. Тези събития ясно потвърдиха основателността на решението на Комисията да инвестира в разнообразен портфейл от ваксини. Освен това Комисията работи с производителите, за да им помогне да **увеличат производствения си капацитет** в Европа.

С появата на нови варианти на коронавируса Комисията мобилизира средства за спешни научни изследвания и продължи да сключва предварителни споразумения за закупуване на **допълнителни дози** и **адаптиране на ваксините** към нови варианти.

РАЗШИРЯВАНЕ НА ОТВЕТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ НА ЗДРАВНАТА КРИЗА

Европейската комисия удвои усилията си за смекчаване на социално-икономическото въздействие на кризата, като прие 2179 мерки от началото на пандемията.

Действията на ЕС осигуриха наличието на безопасни и ефективни ваксини. Комисията си сътрудничи с държавите членки за подобряване на техния капацитет и стратегии за тестване и проследяване и за гарантиране на постоянен поток от стоки, стабилно запазване на работните места и висококачествена информация за здравната ситуация въз основа на общ цветен код, използван от повече от 30 европейски държави.

В духа на европейската солидарност по **Инструмента за спешна подкрепа** бяха предоставени близо 100 милиона евро за обществени поръчки за лични предпазни средства и лекарства. Също така бяха мобилизирани 100 милиона евро за пряко закупуване на над 20 милиона бързи антигенни тестове в допълнение към националните стратегии за тестване.

През март 2021 г. Комисията предложи да се отпуснат 530 милиона евро по линия на **фонд „Солидарност“ на Европейския съюз** в подкрепа на националните спешни мерки в областта на здравеопазването от страна на 17 държави членки и три присъединяващи се държави. Над 7,6 милиарда евро бяха преразпределени за действия в областта на здравеопазването в рамките на **Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса**, която е част от политиката на сближаване.

Едновременно с това Комисията предостави 2,5 милиона евро за обучение на мултидисциплинарен резерв от здравни специалисти за подкрепа и съдействие на отделенията за интензивно лечение. Програмата за обучение се изпълнява в целия ЕС и обхваща 700 болници и 17 000 лекари и медицински сестри.

Комисията определи ключовите елементи на **всеобхватните стратегии за тестване**, които трябва да бъдат взети предвид при националните, регионалните или местните подходи за тестване, като например техният обхват, приоритетни групи, капацитет и ресурси за тестване, както и указания за това кога бързите тестове за антигени могат да бъдат подходящи.

Комисията призова държавите членки да увеличат геномното секвениране и да следят за наличието на варианти до поне 5 %, а за предпочитане до 10 % от положителните резултати от тестове, и предостави 110 милиона евро за подкрепа чрез Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията.

Освен това бяха мобилизирани 123 милиона евро по програмата на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ за спешни изследвания на вариантите. Стратегическият капацитет на **rescEU** — резервът на Европа за спешно медицинско оборудване — продължи да осигурява възможности за конкретно проявление на европейската солидарност и да спомага за спасяването на човешки животи в условията на пандемията от коронавирус. От създаването на резерва rescEU през 2020 г. ЕС е изпратил над 6,6 милиона жизненоважни медицински изделия от него на държави членки (Чехия, Франция и Хърватия) и участващи държави (Черна гора, Северна Македония и Сърбия). Освен това ЕС мобилизира и изпрати шест спешни медицински екипа (по един от Белгия, Дания и Румъния в Словакия, един от Германия в Папуа-Нова Гвинея и друг от Гвинея, както и един от Румъния в Тунис).

Над **7,6 милиарда евро** бяха преразпределени за действия в областта на здравеопазването в рамките на **Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса**, която е част от политиката на сближаване.

За да се гарантира по-добро реагиране при бъдещи предизвикателства, беше въведено преразгледано законодателство относно гражданската защита на ЕС, което влезе в сила през май 2021 г. и предоставя на ЕС допълнителен капацитет да реагира на новите рискове в Европа и света, като същевременно увеличава резерва rescEU.

БЕЗОПАСНОТО ОТВАРЯНЕ НА ЕВРОПА

Европейската комисия подкрепи държавите членки в поддържането на безопасно свободно движение през границите, съобразено с епидемиологичната обстановка. Тя определи **общ цвятков код**, за да помогне за по-добро прилагане на мерките и да осигури по-ясна информация за пътуващите. Комисията също така въведе общи критерии за високорискови зони и създаде механизъм за „аварийна спирачка“, за да се ограничат пътуванията от страни извън ЕС, засегнати от нови варианти, представляващи интерес или пораждащи безпокойство.

След като равнищата на ваксинация започнаха да нарастват и здравната ситуация се подобри, Комисията очерта път към безопасно и постепенно премахване на ограниченията.

Цифровият COVID сертификат на ЕС улеснява безопасното пътуване в Европа. Той даде увереност на пътниците да пътуват безопасно в рамките на ЕС и улесни проверката на необходимата документация от съответните органи и авиокомпаниите. Данните показват, че авиационната дейност се е възстановила до над 70 % от равнището отпреди кризата. Сертификатите в цифров или хартиен формат са безплатни и могат да се използват като доказателство за ваксинация, направен тест или преболедуване. Всеки цифров COVID сертификат на ЕС съдържа QR код с цифров подпис с цел защита срещу фалшифициране. За да се гарантира надеждната трансгранична проверка на сертификатите, Комисията разработи сигурна цифрова инфраструктура за свързване на националните системи, която започна да функционира на 1 юни. До края на август бяха генерирани близо 400 милиона сертификата. Със своя сертификат ЕС създава световен стандарт и демонстрира лидерска позиция в областта на технологиите. До края на август към системата бяха добавени девет държави извън ЕС — Исландия, Лихтенщайн, Северна Македония, Норвегия, Сан Марино, Швейцария, Турция, Украйна и Ватикана, като в момента се водят разговори с още около 20 държави.

Освен това ЕС постепенно подновява международните пътувания, когато това е безопасно. През май 2021 г. държавите — членки на ЕС, се споразумяха отново да отворят границите си за ваксинирани пътници от държави извън ЕС.

Re-open EU продължи да действа като център за информация относно националните мерки и здравната ситуация, за да помага на хората да се ориентират в пандемичната обстановка в 31 държави. Първоначално въведена като уебсайт, платформата вече е достъпна и като приложение, позволяващо планиране на пътувания.

Цифровият COVID сертификат на ЕС улеснява **безопасното пътуване** в Европа.

ПОДГОТОВКА ЗА БЪДЕЩЕТО: ПОЛАГАНЕ НА ОСНОВИТЕ ЗА ПО-ЗДРАВΟΣЛОВНА ЕВРОПА

Преодоляването на пандемията и подобряването на здравето на хората в Европа изискват не само ваксини, но и безопасни и ефективни лечения.

Европейската **стратегия за терапевтичните средства срещу COVID-19**, предложена от Комисията през май 2021 г., ще подкрепи разработването и наличността на лекарства, включително за пациентите, възстановяващи се от вируса. Комисията идентифицира пет обещаващи терапевтични средства срещу COVID-19, като предвижда да състави портфейл от 10 такива до есента на 2021 г.

Пандемията от COVID-19 насочи вниманието на всички към общественото здравеопазване. Комисията полага основите за силен **Европейски здравен съюз**, в който 27 държави членки си сътрудничат за откриване, подготвяне и колективно реагиране на извънредни здравни ситуации. Европейският здравен съюз ще предостави на ЕС средства за по-добро предотвратяване и справяне с бъдещи пандемии, подобряване на устойчивостта на здравните системи и укрепване на профилактиката, лечението и последващите грижи за заболявания като рака.

Първият стълб на Европейския здравен съюз са подготвеността и реакцията при кризи. Комисията предложи да се укрепят Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията и Европейската агенция по лекарствата. Това ще осигури по-голяма подкрепа за държавите членки чрез по-силен надзор, научен анализ и насоки преди и по време на криза.

Комисията също така работи за създаването на **Европейски орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации** (HERA). Най-добрият начин за овладяването на бъдещи пандемии е да действаме спрямо тях преди още да са започнали, което ще бъде мисията на HERA. HERA ще осигури постоянна структура за моделиране на риска, глобално наблюдение на здравето, гъвкав производствен капацитет, разработване на ваксини и медицински изследвания.

В краткосрочен план Европейската комисия ръководи нов план за готовност в областта на биологичната защита, наречен **„Инкубатор HERA“**, който обединява изследователи, биотехнологични дружества, производители, регулаторни и публични органи с цел бързо откриване и характеризиране на нови варианти, адаптиране на ваксините при необходимост и увеличаване на съществуващия производствен капацитет. Специална експертна група по вариантите оценява новите заплахи от варианти и препоръчва действия, с които да бъдем една крачка напред. **Vaccelerate** — първата общоевропейска мрежа за изпитвания на ваксини срещу COVID-19, стартирала като част от Инкубатора HERA — е общоевропейската основа за ускоряване на изпитванията на ваксини и свързване на всички заинтересовани страни в разработването на ваксини с цел подготвяне и провеждане на клинични изпитвания.

Вторият стълб на Европейския здравен съюз е **европейският план за борба с рака**, представен през февруари 2021 г. Планът се основава на новите технологии, научните изследвания и иновациите и съдържа нов подход на ЕС към профилактиката, лечението и грижите за рака, като 4 милиарда евро са заделени за инвестиции.

Третият стълб — **фармацевтичната стратегия за Европа**, приета от Комисията на 25 ноември 2020 г., ще осигури на пациентите достъп до новаторски лекарства на изгодни цени и ще подкрепи конкурентоспособността, капацитета за иновации и устойчивостта на фармацевтичната промишленост на ЕС. Стратегията ще допринесе и за изграждането на стратегическата автономност на Европа, по-специално чрез преодоляване на недостига на лекарства и слабите места във веригата на доставки, разкрити от пандемията.

В същия дух новата програма **„ЕС в подкрепа на здравето“** е амбициозният отговор на ЕС на призива за подкрепа от страна на болниците и медицинските служби. Освен за

Новата програма **„ЕС в подкрепа на здравето“** е амбициозният отговор на ЕС на призива за подкрепа от страна на болниците и медицинските служби.

реагиране на кризата програмата ще послужи за изграждане на по-силни и по-устойчиви национални здравни системи чрез инвестиции в размер на над 5,3 милиарда евро. През 2021 г. ще бъдат изразходвани до 311 милиона евро.

Подобряване и насърчаване на здравето в Съюза

Защита на хората в Съюза от сериозни трансгранични заплахи за здравето

Подобряване на лекарствените продукти, медицинските изделия и продуктите, свързани с кризи

Укрепване на здравните системи

ЕС изигра важна роля за мобилизирането на ангажименти чрез създаването на **ускорителя за достъп до инструменти за борба с COVID-19** и неговия стълб за ваксините — **COVAX**.

ЕС НАЧЕЛО НА СВЕТОВНАТА СОЛИДАРНОСТ: В ПОМОЩ НА СВЕТА ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПАНДЕМИЯТА

Европа ще бъде в безопасност само ако останалата част от света е в безопасност. Провеждането на световна кампания за ваксиниране е от решаващо значение за овладяването на пандемията и за предотвратяването на появата на нови варианти. За да се гарантират световните доставки на ваксини, ЕС положи важни усилия за мобилизиране на средства чрез поемане на ангажименти, като създаде **ускорителя за достъп до инструменти за борба с COVID-19 (ACT)** и неговия стълб за ваксините **COVAX**. Досега в COVAX участват 191 държави и той е основният начин за споделяне на ваксини по света.

Ускорителят ACT помогна за откриване на животоспасяващо лечение срещу COVID-19. Благодарение на ACT в страните с ниски доходи вече са на разположение тестове за COVID-19 за по-малко от 2,50 щатски долара. До края на годината с помощта на механизма COVAX се очаква да бъдат доставени 1,8 милиарда дози ваксини до 92 държави с ниски и средни доходи — на достъпна цена или безплатно. Това е възможно благодарение на значителния принос на „Екип Европа“ (т.е. ЕС и неговите държави членки, заедно с европейските финансови институции). „Екип Европа“ е един от най-големите донори за COVAX, като досега са предоставени близо 3 милиарда евро безвъзмездни средства и банкови гаранции.

В допълнение към огромните усилия от страна на COVAX Европейската комисия създаде **механизъм на ЕС за споделяне на ваксини**, за да подпомогне държавите от ЕС при улесняването на двустранни дарения за трети държави. Посредством **Механизма за гражданска защита на Съюза** се предоставя

Световната среща на високо равнище по въпросите на здравето

в Рим постави
началото на нов
и дързък етап
от световната
здравна
политика.

оперативна подкрепа, като от началото на пандемията са дарени над 5 милиона дози ваксини и над 180 милиона медицински изделия, като например лични предпазни средства (маски, очила, ръкавици, престилки, изолационни жилетки), консумативи (дезинфектанти за ръце, игли, спринцовки), тестове за COVID-19, кислородни концентратори и апарати за вентилация, използвани за лечение на пациенти с COVID-19.

ЕС е световен лидер в износа на ваксини, като осигурява прозрачност и отчетност. Комисията създаде **механизъм за разрешаване на износа на ваксини**, който изисква от дружествата да уведомяват органите на държавите членки за намерението си да изнасят ваксини, произведени в ЕС. От декември 2020 г. ЕС е осъществил износ на приблизително 700 милиона дози ваксини общо за повече от 130 държави (около 600 милиона дози съгласно механизма за разрешаване на износа на ваксини), включително износ за държави с ниски и средни доходи от списъка на COVAX. ЕС действа като аптеката на света — изнесъл е почти толкова ваксини, колкото е предоставил на своите граждани.

В речта си за състоянието на Съюза през 2020 г. председателят Фон дер Лайен обяви, че Европейската комисия, заедно с Италия, ще бъде домакин на първата **световна среща на високо равнище по въпросите на здравето**. Събитието се проведе в Рим на 21 май 2021 г. и постави началото на нов и смел етап от световната здравна политика. На срещата се събраха световни лидери, ангажирани с глобалното сътрудничество в областта на общественото здраве. Те приеха **Римската декларация**, в която се определят общи принципи за преодоляване на COVID-19 и предотвратяване на бъдещи пандемии и подготовка за тях. Сред тези принципи са отхвърлянето на забраните за износ, запазването на световните вериги за доставки отворени и разширяването на капацитета за производство на ваксини навсякъде и особено в развиващия се свят. Срещата в Рим демонстрира обединителната сила на ЕС и водещата му роля за изграждане на световна здравна сигурност.

На тази среща председателят Фон дер Лайен обяви и инициатива на „Екип Европа“ за производство и достъп до ваксини, лекарства и здравни технологии в **Африка**, с принос от 1 милиард евро от бюджета на ЕС и европейски институции за финансиране на развитието като Европейската инвестиционна банка. Инициативата ще спомогне за създаването на благоприятна среда за местното производство на ваксини в Африка и за преодоляване на бариерите пред търсенето и предлагането, като предоставя, наред с други цели, подкрепа за изпълнението на стратегията за Африка от март 2020 г. В бъдеще с инициативата на „Екип Европа“ могат да бъдат свързани и други региони.

„Екип Европа“ вече мобилизира над 46 милиарда евро помощи в над 130 партньорски държави по света за посрещане на хуманитарни нужди, укрепване на системи за здравеопазване, водоснабдяване и канализация и смекчаване на социално-икономическите последици от пандемията.

„Екип Европа“ вече
мобилизира помощи
за над
130
държави
по света.

2. ИСТОРИЧЕСКОТО ОБЕЩАНИЕ НА NEXTGENERATIONEU

Европейската икономика се възстановява бързо, като проправя пътя за **възстановяването на ЕС** и за екологичния и цифровия преход. Извънредните мерки, въведени от ЕС, дадоха резултат. Според **икономическата прогноза от лятото на 2021 г.** икономиката на ЕС се очаква да нарасне с 4,8 % през 2021 г. и с 4,5 % през 2022 г. Темповете на възстановяване могат да варират в рамките на ЕС, но се очаква до края на 2022 г. всички държави членки да достигнат поне своето икономическо равнище от преди кризата.

Това е резултат от политическите решения, взети още в началото на пандемията. Това стана възможно благодарение на **бързото въвеждане на ваксини** и на безпрецедентните **мерки за икономическо стимулиране**, приети на европейско и национално равнище. Комисията предприе незабавни действия за смекчаване на икономическите последици от пандемията, като разреши решителни действия от страна на държавите членки и взе извънредни икономически мерки, като например първата инициатива на ЕС за финансиране на работата при непълно работно време (SURE).

Междувременно започна работа по дългосрочното възстановяване. Комисията представи плановете си за пакет за възстановяване в размер на 2 трилиона евро още през пролетта на 2020 г., а предложението бе одобрено от Европейския парламент и Съвета през декември 2020 г. След това държавите членки трябваше да изготвят своите национални **планове за възстановяване и устойчивост**, които Комисията одобри през лятото на 2021 г. Целият Европейски съюз се мобилизира, за да изпълни най-мащабния план за възстановяване на Европа от времето на плана „Маршал“ насам. Това е исторически момент, тъй като с NextGenerationEU ще преобразим нашия континент за десетилетия напред.

Икономиката на ЕС се очаква да нарасне с

4,8 %

през 2021 г. и с

4,5 %

през 2022 г.

ИЗВЪНРЕДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ МЕРКИ, С КОИТО СЕ ПОЛАГАТ ОСНОВИТЕ НА УСТОЙЧИВО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

ЕС не пожали усилия за смекчаване на икономическите последици от световната здравна криза. **Първото в историята задействане на общата клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж** продължи да се прилага през 2021 г., което позволи предприемането на решителни икономически действия от страна на държавите членки. Клаузата ще продължи да се прилага през 2022 г. Съществуващите фондове на ЕС бяха пренасочени и бяха предоставени нови средства във всички държави членки и региони.

Комисията също бързо прие временна рамка, позволяваща на държавите членки да използват пълната гъвкавост на **правилата на ЕС за държавната помощ**, за да предоставят необходимата подкрепа на своите икономики по време на кризата, без да нарушават еднаквите условия на конкуренция. От март 2020 г. Комисията е взела общо над 629 решения за одобряване на над 3,08 трилиона евро свързана с COVID-19 помощ в целия ЕС.

Само през 2020 г. SURE помогна за запазване на заетостта на между **25 и 30 милиона души** в ЕС.

На 21 октомври 2020 г. Европейската комисия издаде първите си социални облигации за финансиране на схемата за **временна подкрепа за смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE)**. Оттогава Комисията прехвърли набраните средства на държавите членки бенефициери под формата на заеми. Към днешна дата по SURE са предоставени 90 милиарда евро на 19 държави членки за подпомагане на национални схеми за работа при непълно работно време. Само през 2020 г. SURE помогна за запазване на заетостта на между 25 и 30 милиона души в ЕС.

Между 1,5 милиона и 2,5 милиона фирми са се възползвали от SURE, което им е позволило да задържат служителите си на работа.

Държавите членки са спестили приблизително 5,8 милиарда евро от лихвени плащания, използвайки SURE, вместо да издават държавни дългови инструменти сами.

Комисията набра 53,5 милиарда евро чрез първите четири емисии на облигации, които бяха презаписани средно над 10 пъти.

SURE: **94,3** милиарда евро

 8,2 милиарда евро Белгия	 21,3 милиарда евро Испания	 957 милиона евро Литва	 5,9 милиарда евро Португалия
 511 милиона евро България	 1 милиард евро Хърватия	 504 милиона евро Унгария	 4,1 милиарда евро Румъния
 2 милиарда евро Чехия	 27,4 милиарда евро Италия	 420 милиона евро Малта	 1,1 милиарда евро Словакия
 2,5 милиарда евро Ирландия	 603 милиона евро Кипър	 11,2 милиарда евро Полша	 630 милиона евро Slovakia
 5,3 милиарда евро Гърция	 305 милиона евро Латвия	 230 милиона евро Естония	

Сумите са закръглени.

Финансирането по линия на политиката на сближаване продължи да играе централна роля в подкрепата на държавите членки за посрещане на спешните нужди в секторите на здравеопазването, бизнеса и заетостта благодарение на **инвестиционните инициативи в отговор на коронавируса**.

Спешните мерки по линия на инвестиционните инициативи в отговор на коронавируса в рамките на политиката на сближаване бяха продължени и разширени чрез нов инструмент, финансиран от NextGenerationEU — Помощ за възстановяване в полза на сближаването и териториите на Европа (REACT-EU). С този инструмент се предоставя спешна подкрепа на здравния сектор, предприятията и работниците и се насърчават цифровите и екологичните инвестиции, които допринасят за икономическото възстановяване.

ДА ИЗЛЕЗЕМ ПО-СИЛНИ ОТ ПАНДЕМИЯТА

В края на 2020 г. ЕС постигна наистина историческо споразумение по най-големия пакет, финансиран някога от бюджета на ЕС, в размер на 2,018 трилиона евро (по текущи цени). Той е съставен от **дългосрочния бюджет на ЕС** за периода 2021—2027 г. в размер на 1,211 трилиона евро, допълнен от 806,9 милиарда евро (по текущи цени) по линия на **NextGenerationEU**, временен инструмент, предназначен за стимулиране на възстановяването.

NextGenerationEU е нещо повече от план за възстановяване. Този инструмент е уникален шанс да преобразим нашите икономики и да създадем възможности и работни места за една подготвена за бъдещето Европа. Основна част от него е **Механизмът за възстановяване и устойчивост**, съставен от безвъзмездни средства и заеми в подкрепа на реформите и инвестициите, предприети от държавите — членки на ЕС, в размер на 732,8 милиарда евро (по текущи цени).

За да се възползват от подкрепата по механизма, 25 държави членки вече представиха своите **планове за възстановяване и устойчивост** на Европейската комисия. В плановете се представят съгласувани пакети от реформи и проекти за публични инвестиции, които допринасят за екологичния и цифровия преход на Европа и подобряват справедливостта и пригодността на нашия континент за бъдещето. С оглед на мащаба на висококачествените инвестиции и значението на изпълнението на насърчаваните реформи, Комисията предостави специална помощ на държавите членки при изготвянето на техните планове за възстановяване и устойчивост в рамките на Инструмента за техническа подкрепа.

До края на август Комисията оцени и одобри 18 от представените национални планове за възстановяване и устойчивост. В своя анализ тя прецени дали инвестициите и реформите, предложени в плановете, подпомагат екологичния и цифровия преход, дали допринасят за ефективното преодоляване на предизвикателствата, установени в европейския семестър, и дали укрепват потенциала на всяка от държавите за растеж, създаване на работни места, териториално сближаване и икономическа, социална и институционална устойчивост като предпоставки за балансирано възстановяване..

Към 26 август първите плащания на стойност над 48 милиарда евро вече бяха получени от Белгия, Германия, Гърция, Испания, Франция, Италия, Литва, Люксембург и Португалия.

NEXTGENERATIONEU: ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

723,8 милиарда евро

338 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства

385,8 милиарда евро под формата на заеми

НОВА МОЩНОСТ

Чисти технологии и възобновяеми енергийни източници

САНИРАНЕ

Енергийна ефективност на сградите

ЗАРЕЖДАНЕ И ПРЕЗАРЕЖДАНЕ

Устойчив транспорт и станции за зареждане

СВЪРЗВАНЕ

Въвеждане на бързи широколентови услуги

МОДЕРНИЗИРАНЕ

Цифровизация на публичната администрация

РАЗРАСТВАНЕ

Данни в облак и устойчиви процесори

ПРЕКВАЛИФИКАЦИЯ И ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА

Образование и обучение в подкрепа на цифровите умения

Принос на NextGenerationEU към други програми

83,1 милиарда евро

REACT-EU

50,6 милиарда евро

ФОНД ЗА СПРАВЕДЛИВ ПРЕХОД

10,9 милиарда евро

РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

8,1 милиарда евро

INVESTEU

6,1 милиарда евро

ХОРИЗОНТ ЕВРОПА

5,4 милиарда евро

RESCEU

2 милиарда евро

Всички суми са по текущи цени.

Националните планове следва да отделят най-малко 37 % от всички получени от тях средства за мерки в подкрепа на целите в областта на климата и най-малко 20 % за мерки в подкрепа на цифровия преход. Комисията предложи **седем водещи области** за проекти в областта на околната среда и цифровите технологии, за да подпомогне координирането на мерките в националните планове.

Нова мощност. Приоритетно инвестиране в съобразени с бъдещето чисти технологии и ускоряване на разработването и използването на възобновяеми енергийни източници—proof clean technologies and accelerating the development and use of renewables.

Санитарне. Подобряване на енергийните характеристики на обществени и частни сгради.

Зареждане и презареждане. Насърчаване на ориентирани към бъдещето чисти технологии, за да се ускори използването на устойчив, достъпен и интелигентен транспорт, на станции за зареждане и презареждане и да се разшири мрежата на обществения транспорт.

Свързване. Бързо въвеждане на високоскоростни широколентови услуги за всички региони и домакинства, включително на влакнестооптични и 5G мрежи.

Модернизиране. Цифровизиране на публичната администрация и услуги, включително на съдебните и здравните системи.

Разрастване. Увеличаване на капацитета на европейските промишлени данни в облак и разработване на най-мощните, авангардни и устойчиви процесори.

Преквалификация и повишаване на квалификацията. Адаптиране на образователните системи в подкрепа на цифровите умения и образованието и професионалното обучение за всички възрасти.

Всички планове съчетават инвестиции с реформи, за да бъдат изпълнени специфичните за всяка държава препоръки, отправени като част от европейския семестьър, например по отношение на пазарите на труда, образованието, културата, здравеопазването, правосъдието и дългосрочната устойчивост на публичните финанси. **Чехия** например ще

въведе мащабни мерки за електронно управление, реформа на процедурите за издаване на разрешения за строеж и мерки за борба с корупцията, а в плана на **Германия** се предвиждат мерки за преодоляване на пречките пред инвестициите и за намаляване на административната тежест. **Испания** ще подобри бизнес климата чрез планирани действия по отношение на по-доброто регулиране, намаляването на просрочените плащания и реформата на рамката за несъстоятелност и процедурите за възлагане на обществени поръчки. **Франция** ще подобри устойчивостта на публичните си финанси и ще улесни достъпа на предприятията до финансиране. **Италия** ще ускори своите съдебни производства и ще намали бюрокрацията за предприятията. **Литва** ще проведе реформи в областта на обезщетенията и пенсиите, за да укрепи своята мрежа за социална закрила. **Австрия** ще реформира своята данъчна система, за да намали емисиите на CO₂ чрез стимули за щадящи климата технологии. Това са все реформи, за които европейците настояват от години, и които днес се превръщат в реалност благодарение на NextGenerationEU.

Във всеки план за възстановяване и устойчивост трябва да бъдат предвидени разходи от минимум

37 %

за инвестиции и реформи
в областта на КЛИМАТА

20 %

за стимулиране
на ЦИФРОВИЯ преход

През юни 2021 г.
Комисията набра
20 милиарда евро
при **първата си**
трансакция по
NextGenerationEU.

ФИНАНСИРАНЕ НА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО

За да финансира NextGenerationEU Комисията взема заеми на капиталовите пазари от името на ЕС. На 15 юни 2021 г. Комисията набра 20 милиарда евро при **първата си трансакция по NextGenerationEU** чрез 10-годишна облигация. Това беше най-голямата в историята институционална емисия на облигации в Европа, най-голямата институционална трансакция с единичен транш и най-голямата сума, която ЕС е набрал в рамките на една трансакция. Като се включат трансакциите, които последваха през юни и юли, Комисията вече е набрала 45 милиарда евро чрез дългосрочни облигации и е осигурила допълнително финансиране чрез други средства благодарение на своята диверсифицирана стратегия за получаване на заеми за NextGenerationEU.

Тези операции са възможни, тъй като всички държави членки ратифицираха — за рекордно кратко време — до края на май 2021 г., решението за собствените ресурси, с което се определя начинът на финансиране на бюджета на ЕС. С решението за собствените ресурси също така беше въведен **нов източник на финансиране** за бюджета на ЕС. Собственият ресурс на база пластмаса — вноска въз основа на неретицираните отпадъци от опаковки от пластмаса — беше въведен със задна дата от януари 2021 г. насам като нов източник на приходи в бюджета на ЕС за периода 2021—2027 г. Редом с потока от фискални приходи, от него ще има и допълнителни ползи чрез засилване на действията в областта на климата. През следващите години Европейският парламент, Съветът и Комисията ще работят заедно за въвеждането на нови собствени ресурси за бюджета на ЕС, за да постигнат цели на политиката, като например изменението на климата и цифровия преход, и същевременно набират средства за възстановяването на Европа. Като първа стъпка Комисията възнамерява да представи пакет от собствени ресурси през втората половина на 2021 г. В този пакет ще бъдат включени също така решение за финансиране и необходимите бюджетни механизми за създаването на социален фонд за климата, който да помогне за смекчаването на краткосрочните социални последици от прехода към неутралност по отношение на климата.

Многогодишна финансова рамка за 2021—2027 г.

ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ

372,6 МИЛИАРДА ЕВРО

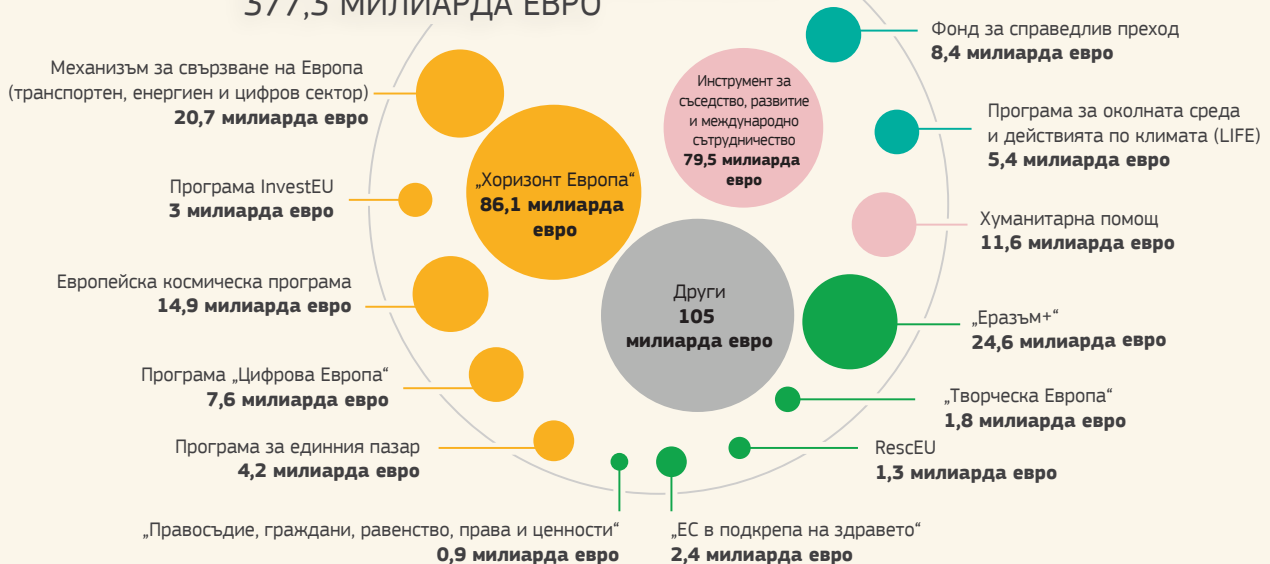
ОБЩА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА (ОСП)

378,5 МИЛИАРДА ЕВРО

НОВИ И ЗАСИЛЕНИ ПРИОРИТЕТИ

377,3 МИЛИАРДА ЕВРО

Финансирани единствено по линия на многогодишната финансова рамка. Някои политики, като сближаването, и програми, като Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), Фонда за справедлив преход, InvestEU, rescEU и „Хоризонт Европа“, получават допълнителни средства по линия на NextGenerationEU. ЕСФ+ получава допълнителни 0,8 милиарда евро за заетост и социални иновации извън политиката на сближаване. Няколко програми получават допълнителни средства съгласно член 5 от Регламента за МФР от повторното използване на отменени бюджетни кредити в съответствие с член 15 от ФР и от потенциални обратни постъпления от Европейския фонд за развитие. Точните допълнителни средства ще бъдат определяни ежегодно.

Всички суми са в милиарди евро по текущи цени към ноември 2020 г.

Източник: Инфографика, първоначално изготвена от Съвета на Европейския съюз.

3. ЗА ПО-ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНА, ПО-ЦИФРОВИЗИРАНА И ПО-СОЦИАЛНО СПРАВЕДЛИВА ЕВРОПА

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ЗЕЛЕН ПАКТ

Нашето здраве зависи от здравето на нашата планета. Само една здрава планета може да поддържа дългосрочното благосъстояние на гражданите на ЕС. В същото време екологичният преход предлага огромни икономически възможности и може да стимулира възстановяването на Европа. По време на цялата пандемия Европейската комисия засили работата си, за да може **Европейският зелен пакт** да се превърне в реалност. Освен NextGenerationEU Комисията предложи законодателни актове, с които ще се гарантира, че нашите граждани и нашата икономика ще продължат да просперират, докато се учат да живеят в рамките на ограничените ресурси на планетата.

През юни 2021 г. Европейският парламент и Съветът приеха **Европейския законодателен акт за климата**, който е ключов етап в изпълнението на Европейския зелен пакт. С него ангажиментът на ЕС за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. и междинната цел за намаляване на нетните емисии на парникови газове с най-малко 55 % до 2030 г. спрямо равнищата от 1990 г. се превръщат в част от законодателството.

За да постигне тези амбициозни цели, на 14 юли 2021 г. Комисията представи пакета за **Европейския зелен пакт**. В пакета, който беше обявен за първи път от председателя Фон дер Лайен в речта ѝ за състоянието на Съюза през 2020 г., Комисията представи 12 различни предложения.

С Европейския законодателен акт за климата

ангажиментът на ЕС за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. се превръща в част от законодателството.

Укрепване на **търговията с емисии в ЕС**, прилагане на търговията с емисии по отношение на автомобилния транспорт, сградния фонд и сектора на корабоплаването и създаване на Социален фонд за климата, за да се гарантира справедлив преход, като се подпомагат уязвимите домакинства в ЕС във връзка с техните сметки за енергия, при закупуването на електрически превозни средства или при санирането на домовете им.

По-високи национални цели съгласно **регламента за разпределяне на усилията**, в който се посочват задължителни годишни цели за емисиите на парникови газове за всяка държава членка въз основа на принципите на справедливост, ефективност на разходите и екологосъобразност.

Повишена енергийна ефективност и по-голям дял на **възобновяеми енергийни източници** в енергийните системи на ЕС.

По-силни стимули за **възстановяване и отглеждане на естествени поглътители на въглерод** от сектора на земеползването съгласно преразгледани разпоредби относно земеползването, промените в земеползването и горското стопанство.

Преразгледани, по-строги **стандарти за емисиите на CO₂ от леки и лекотоварни автомобили**, за да се гарантира ясен курс към мобилност с нулеви емисии до 2050 г., заедно с достатъчна и подходяща инфраструктура за алтернативни горива.

Предложения за **увеличаване на употребата на алтернативни горива в секторите на въздухоплаването и корабоплаването**, за да се намалят емисиите на CO₂ от тези сектори.

Механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите, за **да се предотврати изместването на въглеродни емисии** и да се насърчат амбициите в областта на климата в държави извън ЕС, като същевременно се спазват правилата на Световната търговска организация.

Предложения **да се приведе данъчното облагане** на енергийните продукти и електроенергията **в съответствие с** нашите по-големи амбиции в областта на климата.

Това е само последната стъпка от множеството предложени през изминалата година инициативи, свързани с Европейския зелен пакт.

Малко след миналогодишната реч за състоянието на Съюза, на 14 октомври 2020 г. Комисията представи предложението относно **стратегията „Вълна на саниране“** с цел да се насърчи санирането както на обществените, така и на частните сгради, за да се повиши тяхната енергийна ефективност. Целта на вълната на саниране е годишният процент на енергийно саниране да се удвои през следващите 10 години, за да се подобри качеството на живот на хората, да се намалят емисиите на парникови газове в Европа и да се създадат до 160 000 допълнителни екологосъобразни работни места в строителния сектор. Тъй като близо 34 милиона европейци не могат да си позволят да отопляват домовете си по подходящ начин, санирането също така ще доведе до подобряване на здравето и благосъстоянието на уязвимите хора и същевременно до намаляване на сметките им за енергия.

За да се гарантира социално справедлив и балансиран преход към прекратяване на употребата на изкопаеми горива и затваряне на силно замърсяващите промишлени отрасли, през 2021 г. държавите членки получиха възможност за финансиране по линия на **Механизма за справедлив преход**, включително Фонда за справедлив преход и Механизма за отпускане на заеми в публичния сектор, по-специално за насърчаване на диверсификацията на работните места и предприятията в най-засегнатите региони.

На 18 ноември 2020 г. Комисията представи своя всеобхватен подход за постигане на **целите на ООН за устойчиво развитие**. На следващия ден тя представи **стратегията на ЕС за възобновяема енергия от разположени в морето инсталации**, чиято цел е да се стимулира увеличаването на производството на енергия от разположени в морето инсталации.

В плана за действие за нулево замърсяване са определени ключови цели за 2030 г.:

подобряване на качеството на въздуха и водата със

съответно

55 % и 50 %

На 9 декември 2020 г. Комисията прие **стратегията за устойчива и интелигентна мобилност**, заедно с план за действие, състоящ се от 82 инициативи, в които се определя ясен курс към постигане на намаляване с 90 % до 2050 г. на свързаните с транспорта емисии на парникови газове.

Комисията също така прие на 23 февруари 2021 г. **нова стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата**, която показва по какъв начин ЕС може да стане устойчив на изменението на климата до 2050 г. През май Комисията изпълни обещанието си да представи **план за действие за нулево замърсяване** и предложи нов подход за **устойчива синя икономика** с цел осигуряване на повече съгласуваност и полезни взаимодействия за промишлените отрасли, извършващи дейност, свързана с океаните, моретата и крайбрежията. В плана за действие за нулево замърсяване са определени ключови цели за 2030 г.: подобряване на качеството на въздуха и водата със съответно 55 % и 50 %.

Инвеститорите се нуждаят от ясни правила, за да пренасочат инвестициите към по-устойчиви технологии и предприятия и да подкрепят целите на Европейския зелен пакт. По тази причина през април 2021 г. Комисията предложи технически критерии за класифициране на устойчивите икономически дейности чрез **Делегирания акт за таксономията на ЕС в областта на климата**, който обхваща секторите, отговорни за 80 % от преките парникови газове в ЕС. Комисията също така предложи **Директива за отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта**, с която ще се изисква всички големи дружества да оповестяват своите резултати в областта на климата и устойчивостта. През юли 2021 г. тя прие **стратегия за финансиране на прехода към устойчива икономика**, в която се разяснява по какъв начин всички сектори на реалната икономика могат да осъществят прехода към устойчивост, как финансовият сектор следва да допринесе за този преход, по какъв начин може устойчивото финансиране да стане по-приобщаващо и как да се утвърди в световен мащаб водещата роля на ЕС в тази област. През юли 2021 г. Комисията също така прие предложение за регламент за определяне на стандарт за **европейските екосъобразни облигации**.

Със **стратегията за метана** Европейската комисия представи ясна пътна карта за намаляване на емисиите на метан в ЕС. **Стратегията за устойчивост в областта на химикалите** има за цел да стимулира иновациите за безопасни и устойчиви химикали и да подобри защитата на човешкото здраве и околната среда. Комисията също така предложи нова регулаторна рамка за **батериите**, за да ес повиши тяхната устойчивост през целия им жизнен цикъл.

С наскоро реформираната **обща селскостопанска политика**, по която беше постигнато предварително споразумение през юни 2021 г., следва да се даде възможност на европейското селско стопанство да стане по-екологосъобразно, по-справедливо и по-гъвкаво. Тя върви ръка за ръка с **плана за действие за биологично производство** от март 2021 г., чиято цел е до 2030 г. 25 % от земеделската земя да бъде използвана за биологично земеделие. На 16 юли Комисията прие нова **стратегия за горите** за гарантиране на здрави и устойчиви гори, които да допринасят в значителна степен за обръщането на процеса на загуба на биологично разнообразие и за постигането на неутралност по отношение на климата.

Това е най-амбициозното преразглеждане на законодателството на ЕС с цел подготвяне на европейската икономика за неутрално по отношение на климата бъдеще и справяне с изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и недостига на ресурси. Заедно с огромните ресурси, идващи от NextGenerationEU, това преразглеждане е гигантска стъпка за нашия континент към постигане на целта за **неутралност по отношение на климата до 2050 г.**

Европейският зелен пакт е не просто амбициозна екологична или икономическа инициатива, а нов културен проект. С Новия европейски Баухаус — инициатива, обявена от председателя Фон дер Лайен в речта ѝ за състоянието на Съюза за 2020 г. — беше създадено пространство за съвместно творчество, в което архитекти, художници, студенти, инженери и

дизайнери работят заедно, за да постигнат съчетание на устойчивост, стил и социално приобщаване. С **Новия европейски Баухаус** се постави началото на движение, свързано с преобразуването на застроената среда и развитието на по-екологичен и по-справедлив начин на живот. Хиляди, като хиляди отзиви и прояви в цяла Европа проправиха пътя за следващите стъпки на инициативата.

Програмата „Хоризонт Европа“ също ще бъде от съществено значение за постигането на целите на Зеления пакт, тъй като най-малко 35 % от средствата по нейния общ бюджет ще бъдат предназначени за цели в областта на климата, включително чрез дългосрочни партньорства с промишлени отрасли в ключови области, като чистия водород, въздухоплаването и батериите.

ЕС оползотвори 1 милиард евро за първата в света покана за научни изследвания и иновации в рамките на Зеления пакт, за да се постигне технологичен напредък, да се подобрят знанията ни по отношение на действията в областта на климата и въпросите, свързани с устойчивостта, и да се повиши ангажираността на гражданите с целите на Европейския зелен пакт. Имаше огромен отклик от страна на научноизследователската общност, както и от публичния и частния сектор на стойност над **8 милиарда евро**.

Налице е и ново действие, с което ще се подпомагат, насърчават и популяризират 100 европейски града в тяхната системна трансформация към неутралност по отношение на климата до 2030 г. и с което те ще се превърнат в експериментални и иновационни центрове за всички градове.

Устойчивостта изисква дълбока промяна на нашия начин на мислене и пряката ангажираност на гражданите. Всеки гражданин може да допринесе за екологичния преход. Ето защо през декември Комисията постави началото на **Европейския пакт за климата** като част от Зеления пакт. Пактът събира заедно хора от всички сфери на живота и им дава възможност да се вдъхновяват и да се учат едни от други, докато извършват дейност в качеството си на посланици доброволци на Пакта за климата. Над 501 посланици от всички държави членки вече са част от мрежата.

РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦИФРОВОТО ДЕСЕТИЛЕТИЕ НА ЕВРОПА

Пандемията от коронавирус доказа съществените ползи от цифровизацията. Цифровата инфраструктура от световна класа в Европа донесе големи предимства по време на пандемията — от възможността хората да се свързват с приятели и роднини до работата от вкъщи и удоволствието от онлайн пазаруването. Пандемията обаче показва и необходимостта от допълнително ускоряване на цифровата трансформация на Европа.

На 9 март 2021 г. Комисията представи нова визия за цифровата трансформация в Европа до 2030 г. **Цифровото десетилетие на Европа** се основава на четири основни стълба, както е описано подробно в графиката по-долу.

ЕС оползотвори **1 милиард евро** за първата в света покана за научни изследвания и иновации в рамките на Зеления пакт.

Сигурни и устойчиви цифрови инфраструктури

- **Свързаност**
Гигабитов интернет за всеки, 5G навсякъде
- **Най-модерни полупроводници**
Удвояване на дела на ЕС в световното производство
- **Данни — периферни технологии и услуги в облак**
10 000 неутрални по отношение на климата периферни възела с висока степен на сигурност
- **Изчислителни технологии**
Първият компютър с квантово ускорение

Умения

- **Специалисти в областта на ИКТ**
20 милиона и по-голямо сближаване между половите
- **Основни умения в областта на цифровите технологии**
Минимум 80 % от населението

Цифровизация на обществените услуги

- **Ключови обществени услуги**
100 % онлайн
- **Електронно здравеопазване**
100 % от гражданите с достъп до медицинските си досиета
- **Цифрова самоличност (идентификация)**
80 % от гражданите използват електронна идентификация

Цифрова трансформация на предприятията

- **Навлизване на технологии**
75 % от дружествата в ЕС използват услуги в облак/изкуствен интелект/големи информационни масиви
- **Иноватори**
По-голям брой разрастващи се предприятия и осигуряване на финансиране, за да се удвои броят на предприятията „еднорози“ в ЕС
- **Късно въвеждане на технологии**
Над 90 % от МСП с достигнато поне базово равнище на цифров интензитет

Тези четири области представляват **цифровият компас на Европа** — ръководство, с което амбициите на ЕС в областта на цифровите технологии ще се превърнат в конкретни резултати до 2030 г. чрез ключови етапи, стабилна структура на съвместно управление и евентуални многонационални проекти, съчетаващи инвестиции от ЕС, държавите членки и частния сектор. С цел овластяване и защита на всеки гражданин на ЕС Комисията ще предложи включването на набор от цифрови принципи и права в **тържествена междуинституционална декларация**.

За да подпомогне цифровия преход, Комисията внесе редица ключови законодателни предложения след миналогодишната реч за състоянието на Съюза. Първо, на 15 декември 2020 г. тя предложи амбициозна реформа на цифровото пространство чрез **Законодателния акт за цифровите услуги** и **Законодателния акт за цифровите пазари**. Целта на Законодателния акт за цифровите услуги е да гарантира, че ценностите, на които държим в света офлайн, се зачитат по същия начин и онлайн. Най-просто казано това означава, че поведението, което е незаконно офлайн, следва да бъде незаконно и онлайн. В Законодателния акт за цифровите услуги също така се пояснява, че най-големите платформи за социални медии трябва да носят по-голяма отговорност в сравнение с някой обикновен уебсайт или местен електронен пазар. Със Законодателния акт за цифровите пазари се регулира дейността на големите цифрови платформи, за да се гарантира, че европейският цифров единен пазар ще остане отворен и конкурентен.

Взети заедно, тези два законодателни акта създават съвременна нормативна уредба за единния пазар, в основата на която са европейските ценности. Благодарение на тях ще се насърчават иновациите, растежът и конкуренцията и ще се предоставят на потребителите нови, по-добри и по-надеждни онлайн услуги.

Само няколко седмици по-рано, на 25 ноември, Комисията беше представила **Законодателния акт за управление на данните**, за да се улесни обменът на данни в рамките на ЕС и между секторите и за да се подпомогнат европейските пространства на данни; новата **директива относно сигурността на мрежите и информационните системи**, за да се повиши киберустойчивостта на критичните публични и частни сектори,

като болници, енергийни мрежи, железопътни мрежи, центрове за данни, публични администрации, научноизследователски лаборатории и съоръжения, които произвеждат критично важни медицински изделия и лекарства; първата по рода си правна рамка в областта на **изкуствения интелект**, за да се гарантират безопасността и основните права на хората и предприятията, като същевременно се засилят навлизането на изкуствения интелект, инвестициите и иновациите в целия ЕС; както и предложение за **европейска цифрова самоличност**, която ще бъде достъпна за всички граждани на ЕС, пребиваващи в ЕС лица и предприятия в ЕС, за да могат да докажат своята самоличност, да споделят електронни документи и да имат достъп до онлайн услуги.

Освен това Комисията стартира секторно проучване на свързания с потребителите интернет на предметите, за да установи на ранен етап потенциалните проблеми, свързани с конкуренцията, в този разрастващ се сектор. Тя също така продължава да прилага решително правилата за конкуренция, като започна нови разследвания във връзка с потенциални злоупотреби от страна на т.нар. „цифрови пазачи на информационния вход“ на различни пазари, като например цифровата реклама. Всички тези инициативи са в основата на реализирането на визията на Комисията за **цифровото десетилетие на Европа**.

За да се засили технологичното предимство на Европа и да се подпомогне нейната промишлена база, на 22 февруари 2021 г. Комисията прие **план за действие** от 11 точки **относно полезните взаимодействия между гражданската, отбранителната и космическата промишленост**.

Цифровите финансови услуги модернизират европейската икономика и превръщат Европа в глобален участник в областта на цифровите технологии. По тази причина през септември 2020 г. Комисията предложи **пакет за цифровите финансови услуги** за конкурентоспособен финансов сектор в ЕС, в който потребителите имат достъп до иновативни финансови продукти, като същевременно се гарантират тяхната защита и финансовата стабилност. Той включва **стратегия за цифровизиране на финансовите услуги** и предложенията относно **криптоактивите и цифровата оперативна устойчивост**. По-широкото използване на цифровите финансови услуги би дало размах на европейските иновации и би помогнало за разработването на по-добри финансови продукти за потребителите, включително за хората, които понастоящем нямат достъп до финансови услуги. По този начин ще се отворят нови канали за финансирането на предприятията в ЕС, по-специално на малките и средните предприятия.

ЕС има нужда от конкурентоспособен цифров финансов сектор, в който потребителите имат достъп до иновативни финансови продукти, като същевременно са гарантирани тяхната защита и финансовата стабилност. Европейската комисия и Европейската централна банка разглеждат съвместно, на техническо равнище, набор от правни, технически и политически въпроси, възникващи в контекста на евентуалното въвеждане на **цифрово евро**.

ПО-СИЛЕН ЕДИНЕН ПАЗАР ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ЕВРОПА

За да изгради по-силен единен пазар за възстановяването на Европа, на 5 май 2021 г. Европейската комисия актуализира **миналогодишната промишлена стратегия на ЕС**. Новите мерки ще бъдат от голяма полза за малките и стартиращите предприятия чрез укрепен единен пазар и понижена зависимост от доставки. Тези мерки ще спомогнат и за ускоряването на екологичния и цифровия преход.

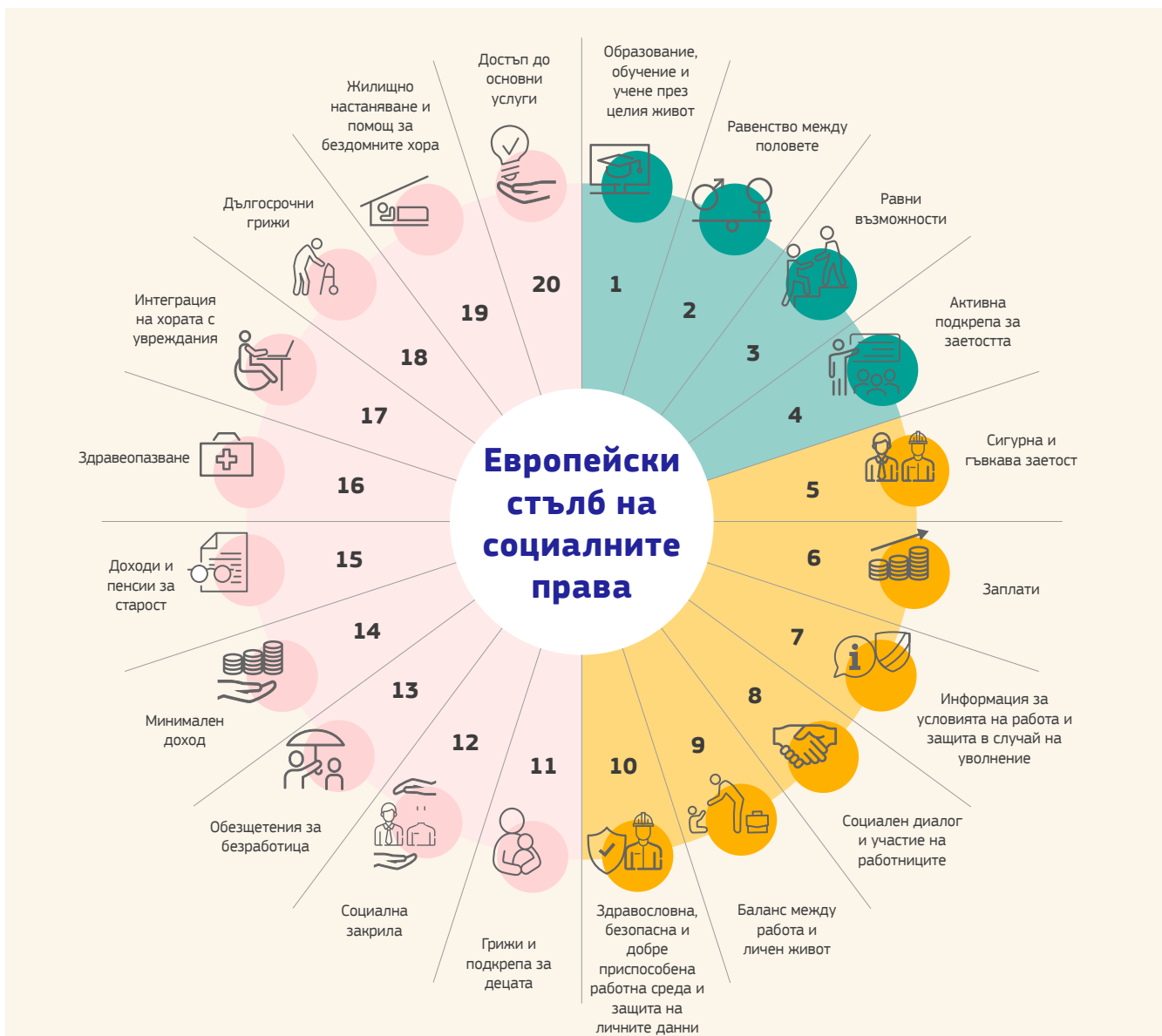
Значителният напредък, постигнат в развитието на устойчиви, иновативни и конкурентоспособни в световен мащаб вериги за създаване на стойност, стана възможен благодарение на подхода, основан на алианси, а именно Европейския алианс за акумулаторните батерии, Европейския алианс за суровините и Европейския алианс за чист водород.

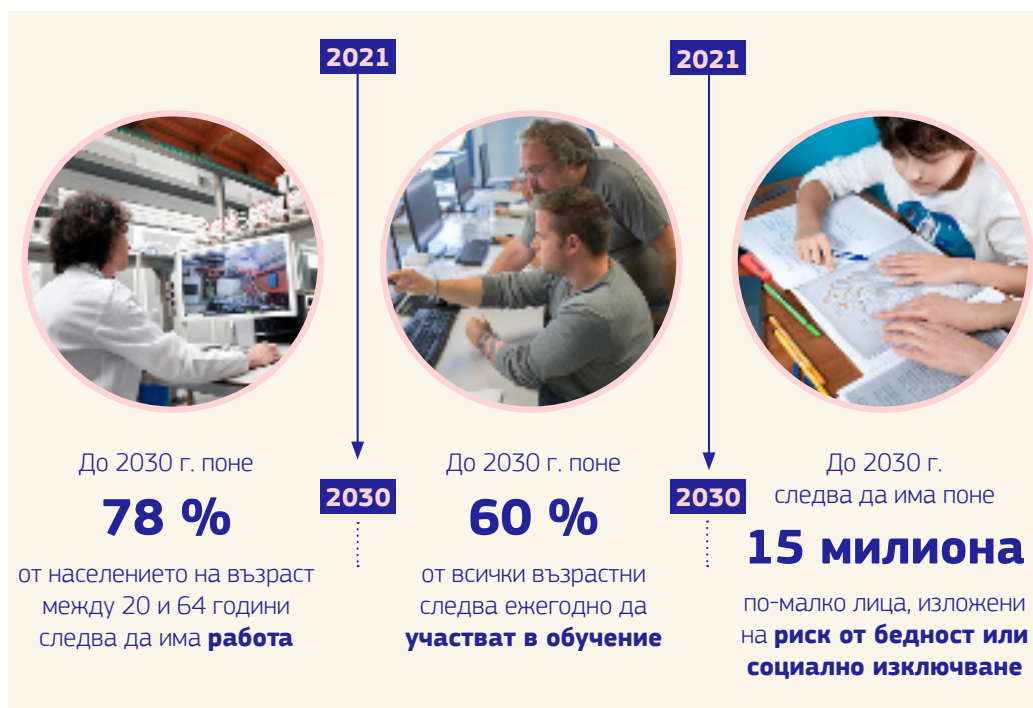
Комисията представи **Законодателния акт за управление на данните**, за да се улесни обменът на данни в рамките на ЕС и между секторите и за да се подпомогнат европейските пространства на данни.

ИЗГРАЖДАНЕ НА СИЛНА СОЦИАЛНА ЕВРОПА

ЕС е дом на уникална **социална пазарна икономика**. Пандемията доведе до незабавни и драстични промени в нашите работни места, социални системи и социален живот. Но още преди пандемията нашите пазари на труда и икономики бяха в процес на преобразование под въздействие на изменението на климата, цифровизацията и демографските тенденции. За да отговори на нуждите на тези дългосрочни трансформации и да се справи с непосредствените последици от пандемията, ЕС се нуждае от нова социална нормативна уредба, за да се гарантира, че дори в един променящ се свят социалните обещания на Европейския съюз могат да останат непроменени.

Социалната среща на върха в Порто беше повратен момент за социалните права в Европа. Лидерите от ЕС, социалните партньори и представителите на гражданското общество се събраха на 7 и 8 май 2021 г. и поеха ангажимент да продължат да прилагат Европейския стълб на социалните права, като заявиха, че е време за постигане на резултати. В Порто лидерите от ЕС одобриха предложението на Комисията за създаване на нов набор от измерими социални цели, които да бъдат постигнати до 2030 г.

С предложението за директива относно **адекватни минимални работни заплати**, представено през октомври 2020 г., се въвежда рамка, с която да се гарантира, че хората, получаващи минимална работна заплата, не са изложени на риск от бедност и могат да печелят достойно възнаграждение, което стимулира възходящото социално и икономическо сближаване. Това съответства на принцип 6 от стълба.

Пактът за умения, стартиран през ноември 2020 г., събира заедно заинтересовани страни от цели екосистеми, за да се определи по какъв начин те могат да се ангажират с преквалификацията и повишаването на квалификацията на работниците, така че те да притежават подходящите умения за днешните и утрешните работни места. Това съответства на принцип 1 от стълба и ще ни помогне да постигнем целта 60 % от всички възрастни да участват ежегодно в обучение.

В представената през март 2021 г. препоръка за **ефективна активна подкрепа за заетостта** след кризата, предизвикана от COVID-19, се предоставят конкретни насоки на държавите членки относно мерките на политиката, подпомогнати от възможности за финансиране от ЕС, с които да се извърши постепенен преход от спешните мерки, предприети за запазване на работните места по време на кризата с COVID-19, към новите мерки, необходими за възстановяване и създаване на работни места. С нея се цели да се помогне на хората да преминат от западащи към разрастващи се сектори, за да се възползват от предимствата на екологичния и цифровия преход. Това съответства на принцип 4 от стълба и ще ни помогне да постигнем целта поне 78 % от всички възрастни да имат работа.

Европейската гаранция за децата, представена през март 2021 г., беше приета от държавите членки в рекордно кратък срок — само за 2 месеца. При наличието на 18 милиона деца, изложени на риск от бедност или социално изключване преди пандемията, са необходими спешни действия, за да се прекъсне порочният кръг на неравностойно положение и да се гарантират равни възможности. С Гаранцията за децата на нуждаещите се деца се предоставя безплатен или финансово приемлив достъп до основни услуги. Това съответства на принцип 11 от стълба и ще ни помогне да постигнем целта поне 5 милиона деца да бъдат избавени от бедността.

През последните пет десетилетия очакваната продължителност на живота при раждане в Европа се е увеличила с

10
ГОДИНИ.

С актуализираната **стратегическа рамка за здравословни и безопасни условия на труд**, представена през юни 2021 г., се гарантира, че сме в крак с най-новите промени в сферата на труда. С нея се предоставят насоки за подобряване на превенцията на злополуки и заболявания, както физически, така и психически. По този начин се увеличава нашата готовност в случай на бъдещи здравни кризи. Това съответства на принцип 10 от стълба.

С инициативата за **европейско пространство за образование** и новия **план за действие в областта на цифровото образование** за периода 2021—2027 г. ще се гарантират приобщаващият характер и качеството на образованието.

Европа претърпя и продължава да е изправена пред дълбоки демографски промени. Въпреки огромните предизвикателства на пандемията от COVID-19, ние живеем по-здравословно и по-дълго. През последните пет десетилетия очакваната продължителност на живота при раждане в Европа се е увеличила с 10 години както за жените, така и за мъжете. Това е забележително постижение, което доказва колко силна и ценна е нашата социална пазарна икономика. Застаряването на населението обаче оказва влияние върху начина ни на живот и нашият социален модел и политики трябва да бъдат адаптирани към темпа на тази нова реалност. Ето защо Европейската комисия прие **Зелената книга относно застаряването на населението** в началото на тази година и постави началото на широк обществен дебат относно предизвикателствата и възможностите, свързани с дългосрочните последици от застаряването на населението, които засягат всички поколения. Резултатите от обществената консултация ще послужат за основа на нашите предстоящи политически инициативи, например в областта на дългосрочните грижи през 2022 г.

Бъдещето на Европа зависи и от селските райони, в които живеят почти 30 % от населението на ЕС (137 милиона души) и които обхващат 80 % от територията му. Те са активни участници в екологичния и цифровия преход на ЕС. Както преди, така и сега ние продължаваме да се стремим да подобрим в значителна степен тяхното качество на живот. С **дългосрочната визия за селските райони**, стартирана през юни 2021 г., се определя курс към постигането на силни, свързани, устойчиви и благоденстващи селски райони до 2040 г. Мненията и възгледите на селските общности ще бъдат взети предвид в нов **пакт за селските райони**, а с **плана за действие за селските райони** ще се даде силен тласък на селските райони и дългосрочната визия ще се превърне в реалност. Нашите цели са да не се пренебрегва нито един човек и нито едно място, както и да доближим ЕС до хората, за да изградим общо бъдеще.

СЪЮЗ НА РАВЕНСТВО

Европейският съюз е Съюз на равенство. Ние сме съюз на държави членки с многообразни общества: многообразието е част от нас. Можем да бъдем силни само когато всички участват в обществото и всеки може да разгърне потенциала си. Именно това означава „Единство в многообразието“.

За да постигнем тази цел, въвеждаме политики и мерки, които са насочени срещу структурната дискриминация и стереотипите, които често присъстват в нашите общества. Целта е да се създадат условия за всеки да живее, да просперира и да ръководи независимо от своя пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. **Съюзът на равенство** също така ще гарантира, че при вземането на решения се отчитат потребностите на всички хора в нашите общества и се предприемат действия срещу комбинираната дискриминация.

В **плана за действие на ЕС за борба с расизма**, приет на 18 септември 2020 г., е обявен набор от мерки за справяне с расизма посредством правото на ЕС, но и чрез други средства, като например работа с държавите членки, включително с националните правоприлагащи органи, медиите и гражданското общество, пълноценно използване на наличните и бъдещите инструменти на ЕС и анализиране на човешките ресурси на самата Комисия. Наред с останалите цели, в плана за действие се призовава за по-добро прилагане на правото на ЕС, по-тясна координация с хората от малцинствен расов или етнически произход, както и справедлива полицейска дейност и защита, засилени действия на национално равнище чрез национални планове за действие и по-голямо многообразие сред служителите на ЕС. За тази цел през юни 2021 г. Европейската комисия назначи първия по рода си **координатор на ЕС по борбата с расизма**.

Всички роми следва да имат възможността да разгърнат своя пълен потенциал и да участват в политическия, социалния, икономическия и културния живот. За постигането на тези цели и за да се ускори напредъкът, Комисията прие новата **стратегическа рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите**, в която се определят ясни критерии, които трябва да бъдат изпълнени до 2030 г. Тези насоки и мерки са широкообхватни: от развитието на системи за подкрепа на ромите, които са жертви на дискриминация, до кампании за повишаване на осведомеността в училищата, подкрепа за финансова грамотност, насърчаване на наемането на роми в обществените институции и подобряване на достъпа до качествени медицински прегледи, профилактични прегледи и семейно планиране.

Европейският съюз трябва да бъде на едно от първите места по отношение на полагането на усилия за по-добра защита на правата на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните лица (ЛГБТИК). Ето защо на 11 ноември 2020 г. Европейската комисия прие **Стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г.**, в която се разглеждат неравенствата и предизвикателствата, пред които е изправена тази общност, и се определят редица целенасочени политики за следващите 5 години. Това е първата по рода си стратегия на ЕС относно равнопоставеността на ЛГБТИК. **Политиките** са съсредоточени върху четири основни стълба: борба с дискриминацията, гарантиране на безопасността, изграждане на приобщаващи общества и поемане на водеща роля в призива за равнопоставеност на ЛГБТИК по света.

Можем да бъдем
силни само
когато **всички**
са приобщени
и всеки може
да просперира.

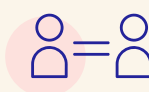
Борба с
дискриминацията
срещу ЛГБТИК

Гарантиране на
безопасността на
ЛГБТИК

Изграждане на
общества, които
приобщават ЛГБТИК

Поемане на водеща
роля в призива за
равнопоставеност на
ЛГБТИК по света

През март 2021 г. Комисията представи предложение, с което се гарантира, че жените и мъжете в ЕС получават **равно заплащане за равен труд**.

Равенството между половете никога не е било на толкова високо място в дневния ред на ЕС. Целта е Съюз, в който жените и мъжете са свободни да следват избрания от тях път в живота, имат равни възможности да просперират и могат да участват равноправно и да заемат ръководни длъжности в нашето европейско общество. За тази цел на 4 март 2021 г. Европейската комисия представи предложение, с което се гарантира, че жените и мъжете в ЕС получават **равно заплащане за равен труд**. В предложението се определят мерки за прозрачност на заплащането, като например предоставяне на информация на търсещите работа лица относно заплащането, право да бъдат запознати с нивата на заплащане на работници, полагащи същия труд, и задължения за големите дружества да докладват разликите в заплащането на жените и мъжете. С предложението също така се укрепват инструментите, позволяващи на работниците да предявяват правата си, и се улеснява достъпът до правосъдие.

Равенството между половете е в основата и на външната дейност на ЕС. С **Плана за действие на ЕС относно равенството между половете**, представен на 25 ноември 2020 г., се очертава смела нова оперативна програма за насърчаване на равенството и гарантиране, че жените и момичетата по целия свят са оправомощени да участват в изграждането на демокрацията, правосъдието, мира и сигурността. До 2025 г. 85 % от новите външни политики на ЕС във всички сектори ще допринесат за равенството между половете и овластяването на жените.

На 3 март 2021 г. Европейската комисия прие **стратегията за правата на хората с увреждания**, като по този начин проправи пътя за Европа без бариери, която ще гарантира, че хората с увреждания могат да участват пълноценно в обществото и икономиката наравно с всички останали в ЕС и извън него. Целта на стратегията е да се постигне напредък по всички области на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания както на равнището на ЕС, така и на равнището на държавите членки.

За да гарантира, че Европа е подготвена за следващото поколение европейци, на 24 март 2021 г. Комисията представи нова всеобхватна **Стратегия на ЕС за правата на детето**.

Тя е изградена въз основа на ключовия принцип, че всяко дете в Европейския съюз и по света следва да се ползва от едни и същи права и да живее без дискриминация. В стратегията са определени конкретни мерки по шест тематични приоритета, включително участието на децата в демократичния и политическия живот, борбата с детската бедност и всички форми на насилие над деца, укрепването на правосъдието, съобразено с интересите на детето, подкрепата и защитата на децата чрез цифровия преход и засилване на работата на ЕС в областта на правата на детето в неговата външна дейност. Както стратегията, така и

Европейската гаранция за децата се основават на резултатите от широкомащабни консултации с граждани, заинтересовани страни и, най-важното — с над 10 000 деца. Това е част от решителните усилия те да бъдат поставени в центъра на изготвянето на политиките на ЕС.

ЗАЩИТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ДЕМОКРАЦИИ И ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА

През септември 2020 г. Европейската комисия представи първия годишен **доклад за върховенството на закона**, в който се прави преглед на ситуацията в областта на върховенството на закона в ЕС и са включени 27 отделни глави за всяка държава членка. ЕС разшири своя вече съществуващ набор от инструменти и постави началото на приобщаващ дебат в целия ЕС относно културата на зачитане на върховенството на закона.

През юли 2021 г. Комисията публикува **втория доклад за целия ЕС относно върховенството на закона**, в който бяха разгледани актуалните събития след септември миналата година. В доклада за 2021 г. се задълбочава оценката на проблемите, посочени в предишния доклад, и се взема предвид въздействието на пандемията от COVID-19. Като цяло докладът показва много положителни промени в държавите членки, включително във връзка с предприетите мерки в отговор на предизвикателствата, посочени в доклада за 2020 г. Въпреки това продължават да съществуват опасения, които в някои държави членки дори се засилиха, например що се отнася до независимостта на съдебната власт и положението на медиите. В доклада също така се подчертава силната устойчивост на националните системи по време на пандемията от COVID-19. Пандемията също така показва значението на способността за поддържане на система на взаимозависимост и взаимоограничаване, с която се утвърждава върховенството на закона.

Докладът е част от по-широките усилия на ЕС да утвърждава и защитава своите основополагащи ценности. Част от тези усилия са Планът за действие за европейската демокрация и обновената стратегия за прилагане на Хартата на основните права, както и новият механизъм за обвързване с условия с цел защита на бюджета на ЕС.

Зачитането на върховенството на закона е важна предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от ЕС. За първи път ЕС разполага с механизъм за защита на бюджета си, включително NextGenerationEU, срещу нарушения на принципа на върховенството на закона. Чрез **механизма за обвързване с условия** ЕС ще има възможността да спре, намали или ограничи достъпа до финансиране от ЕС по начин, пропорционален на естеството, сериозността и обхвата на нарушенията. Регламентът се **прилага от 1 януари 2021 г.** и всяко нарушение, настъпило след тази дата, е обхванато от него.

През декември 2020 г. Европейската комисия представи новата стратегия за укрепване на прилагането на **Хартата на основните права в ЕС**, потвърждавайки подновения си ангажимент за нейното пълно прилагане.

В една здрава и процъфтяваща демокрация гражданите изразяват свободно възгледите си, избират политическите лидери и определят бъдещето си. В **Плана за действие за европейската демокрация**, представен през декември 2020 г., се определя мярка за запазване на свободните и честни избори в ЕС, за укрепване на свободата на медиите и за борба с дезинформацията. В контекста на текущата цифрова революция гражданите трябва да могат да различават фактите от измислиците, а свободните медии и гражданското общество — да участват в открит дебат, без злонамерена намеса. Комисията ще предложи правни действия във връзка с **политическата реклама**, които ще бъдат насочени към спонсорите на платено съдържание и каналите за производство и разпространение, включително онлайн платформи, рекламодатели и политически консултанти, с цел изясняване на съответните им отговорности. Комисията също така ще препоръча мерки за справяне с проблема, свързан с **безопасността на журналистите**, и ще представи инициатива за тяхната защита от стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.

ЕС разполага с механизъм за **защита на бюджета си** срещу нарушения на върховенството на закона.

Европейската прокуратура

започна дейността
си на 1 юни 2021 г.

На 26 март 2021 г. Комисията предложи да се укрепи **Кодексът за поведение във връзка с дезинформацията** — първият по рода си в световен мащаб — чрез определяне на насоки за превръщането на кодекса в по-ефективен инструмент за борба с дезинформацията и за изграждане на доверие в онлайн информацията.

Комисията създаде също така **Европейската прокуратура**, която започна дейността си на 1 юни 2021 г. Това отваря нова глава в борбата срещу трансграничната престъпност. Първата наднационална прокуратура ще защитава парите на данъкоплатците в ЕС. Тя ще разследва и преследва престъпления като изпирането на пари, корупцията и трансграничните измами с ДДС.

СЪЮЗ НА СИГУРНОСТ

Комисията е решена да гарантира безопасността на европейците както онлайн, така и офлайн. След приемането на Стратегията на ЕС за Съюза на сигурност през юли 2020 г. Комисията внесе важни нови законодателни инициативи за **укрепване на Европол** и за **защита на критично важната физическа и цифрова инфраструктура**. Комисията прие също **Програма на ЕС за борба с тероризма** и инициативи за противодействие на **организираната престъпност**, на трафика на хора и на наркотици, на сексуалното насилие над деца и на трафика на огнестрелни оръжия, заедно с нова **стратегия на ЕС за киберсигурността**. През февруари 2021 г. в целия ЕС започнаха да се прилагат нови правила на ЕС за ограничаване на достъпа до прекурсори на взривни вещества, което прави по-трудно за терористите да произвеждат самоделни взривни вещества. През юни влязоха в сила основополагащи правила на ЕС за борба с разпространението на терористично съдържание онлайн. Онлайн платформите ще трябва да премахват терористично съдържание, посочено от органите на държавите членки, в рамките на 1 час. През юли 2020 г. Комисията представи нова стратегия за борба със сексуалното насилие над деца както офлайн, така и онлайн. Въз основа на предложението на Комисията през 2021 г. влязоха в сила временни правила за доброволни мерки от страна на доставчиците на онлайн услуги за откриване и докладване на сексуално насилие над деца онлайн, както и за премахване на материали, съдържащи сексуално насилие над деца.

През юни 2021 г. Комисията представи предложение за създаване на ново **съвместно киберзвено**. Целта на звеното е да се справя с нарастващия брой сериозни киберинциденти, засягащи обществените услуги, предприятията и живота на гражданите в целия Европейски съюз.

Съвместното киберзвено ще действа като платформа за осигуряване на **координирана реакция на ЕС** при мащабни киберинциденти и кризи, както и за предоставяне на помощ при възстановяването от тези атаки. Днес в ЕС и неговите държавите членки съществуват множество образувания, които са ангажирани в различни области и сектори. Въпреки че секторите могат да бъдат специфични, заплахите често са общи — откъдето и необходимостта от координиране, обмен на знания и дори предварително предупреждаване.

През юли 2021 г. Европейската комисия представи амбициозен пакет от законодателни предложения за засилване на правните норми на ЕС за **борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма**. Пакетът включва и предложение за създаване на нов орган на ЕС за борба с изпирането на пари. Целите на този пакет са да се подобри разкриването на съмнителните операции и дейности и да се поправят нормативните пропуски, използвани от престъпниците за изпиране на незаконните приходи или финансиране на терористични дейности чрез финансовата система. Правилата на ЕС за борба с изпирането на пари са сред най-строгите в света. Сега обаче те трябва да бъдат прилагани еднообразно, а прилагането им — стриктно надзирано, така че предвидените мерки да бъдат наистина ефективни.

НОВИЯТ ПАКТ ЗА МИГРАЦИЯТА И УБЕЖИЩЕТО

На 23 септември 2020 г. Комисията представи **новия пакт за миграцията и убежището**, полагащ ново начало в областта на миграцията. Той съчетава енергично и справедливо управление на границите с ефикасни и хуманни правила в областта на убежището и миграцията. Пактът е нов подход към отговорността и солидарността, партньорствата с държави извън ЕС и законните пътища за миграция. Пактът вече ръководи действията на Комисията в областта на миграцията, например сътрудничеството с държавите партньори. Постигнат е напредък по законодателните промени, като Европейският парламент и Съветът приеха **Директивата за синята карта** и Регламента относно **Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището**.

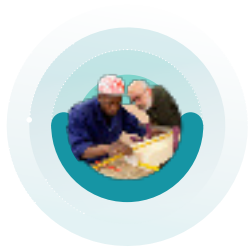
По-голямо доверие,
подплатено с по-качествени
и по-ефективни процедури

Добро управление на
шенгенските и на
външните граници

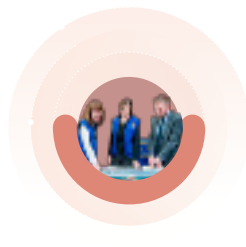
Ефективна
солидарност

Умения и таланти

Задълбочаване на
международните партньорства

Гъвкавост и
устойчивост

За да се гарантира по-приобщаваща интеграция и допълнително признание на важния принос на мигрантите за обществата и икономиките на Европейския съюз, през ноември 2020 г. Комисията представи **План за действие относно интеграцията и приобщаването за периода 2021—2027 г.** През февруари 2021 г. тя прие съобщение и първи доклад относно сътрудничеството в областта на връщането и обратното приемане с ключови държави извън ЕС. В отражение на значението на насърчаването на законната мобилност, през юни 2021 г. Комисията организира и проява на високо равнище за стартиране на партньорства за таланти.

Първата стратегия на ЕС относно доброволното връщане и реинтеграцията на мигрантите беше приета през април 2021 г. Тя има за цел да улесни доброволните връщания от държавите членки и транзитните държави; да повиши на качеството на програмите за връщане и реинтеграция; и да укрепи връзките с инициативите за развитие и сътрудничеството с държавите партньори.

На 2 юни 2021 г. Комисията представи **нова стратегия за укрепване на Шенгенското пространство** с цел да се гарантира ефективното управление на външните граници на ЕС; да се засили полицейското и съдебното сътрудничество; да се подобри готовността и управлението; и да се завърши разширяването на Шенгенското пространство.

През август 2021 г. **Беларус** насочи поток от незаконни мигранти към литовската граница (около 4120 пристигнали през 2021 г. до 10 август, общо 55 пъти повече от числото през 2020 г.) в опит за инструментализиране на човешкия живот и човешкото страдание по политически причини. ЕС подкрепи Литва с широк набор от действия: три агенции на ЕС подкрепиха Литва на място с над 150 души; Комисията отпусна 37,6 милиона евро спешно финансиране за приемни съоръжения, услуги и подкрепа за около 8000 мигранти; 16 държави членки и Норвегия изпратиха хуманитарна помощ чрез Механизма за гражданска защита на ЕС; Комисията и върховният представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност се свързаха с държавите на произход, по-специално Ирак; и иракският орган за гражданско въздухоплаване преустанови всички полети от Ирак до Беларус. На 18 август на заседание на равнище министри относно интегрираните договорености за реакция на политическо равнище при кризи бе потвърден подходът на ЕС.

След събитията в **Афганистан** през лятото на 2021 г. Комисията очерта всеобхватен подход по отношение на кризата, който включва подкрепа за разселените лица в Афганистан, подкрепа за държавите в региона, приемащи афганистански граждани, с хуманитарна помощ и помощ за развитие, както и увеличаване на квотите за презаселване с цел да се помогне на уязвимите хора, като същевременно се отчитат рисковете от незаконна миграция, води се борба с контрабандата на хора и се гарантира управлението на границите на ЕС. Комисията изрази готовността си да проучи необходимостта от бюджетни средства за подкрепа на държавите — членки на ЕС, които ще заявят готовност и ще помогнат за презаселването на бежанци.

4. ГЕОПОЛИТИКАТА В СВЯТ СЛЕД ПАНДЕМИЯ

В първите дни на пандемията много лидери по света избраха подход, който поставя на първо място собствената им страна. Изборът на ЕС не беше такъв. Европейската комисия работи непрестанно за обединяването на различни международни участници, като градеше нови коалиции и нови инициативи за сътрудничество за борба с COVID-19, и за започване на устойчиво възстановяване в световен мащаб.

Европа зае централното място в световното сътрудничество в областта на ваксините. Комисията беше водеща сила зад **АСТ-ускорителя** и механизма **COVAX**, работата на Г-7 за споделяне на ваксини със страните с ниски и средни доходи и първата **световна среща на високо равнище по въпросите на здравето**. Освен това работихме с други големи икономики, за да изготвим общ подход към икономическата криза, като поставихме здравето на нашата планета и **целите за устойчиво развитие** в центъра на възстановяването. Водихме разговори с ООН, Обединеното кралство, САЩ и други международни партньори за повишаване на глобалното равнище на амбиция преди Конференцията на ООН по изменението на климата (26-ата конференция на страните по РКООНИК) в Глазгоу и Конференцията на ООН за биологичното разнообразие в Кунмин, Китай. Европа е основен двигател на международното сътрудничество.

През 2021 г. ЕС продължи да отстоява твърдо основните си ценности и интереси, като се застъпваше за правата на човека по света. За първи път ЕС използва **глобалния режим за санкции в областта на правата на човека**, приет от него през декември 2020 г. Бяха наложени санкции на физически лица и образувания от Китай, Еритрея, Либия, Корейската народнодемократична република, Русия и Южен Судан. Те са отговорни за сериозни нарушения и погазване на правата на човека — от изтезания, извънсъдебни екзекуции и убийства до насилствено изчезване на лица, произволни арести или задържания и систематично използване на принудителен труд.

ОТВАРЯНЕ НА НОВИ ГЛАВИ С НАЙ-БЛИЗКИТЕ НИ ПАРТНЬОРИ

В края на 2020 г. Европейският съюз отвори нова глава в партньорството си с Обединеното кралство. На 24 декември 2020 г. **ЕС и Обединеното кралство постигнаха взаимноизгодно споразумение за търговия и сътрудничество**, което има за цел да защити общите интереси на двете страни и да гарантира лоялна конкуренция през Ламанша. Споразумението влезе в сила на 1 май 2021 г. Същевременно ЕС ще осигури допълнителна финансова подкрепа по линия на резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит за онези региони и икономически дейности, които ще бъдат най-силно засегнати от споразумението.

Пълното прилагане на Споразумението за оттегляне между ЕС и Обединеното кралство, включително Протокола за Ирландия и Северна Ирландия към него, продължава да бъде приоритет за ЕС и предпоставка за тясно и ползотворно партньорство въз основа на двете споразумения.

В края на годината беше отворена нова страница и за Съединените щати. Скоро след изборите в САЩ през ноември 2020 г. Европейската комисия и върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност очертаха **нова програма на ЕС и САЩ за глобална промяна**, която да оформя обновено трансатлантическо партньорство, подходящо за днешната световна обстановка, като се простира в четири взаимосвързани области: възстановяване от COVID-19; опазване на нашата планета и благоденствие; засилване на нашето сътрудничество в областта на технологиите, търговията и стандартите; и съвместна работа за по-безопасен и по-демократичен свят.

На **срещата на върха между ЕС и САЩ** на 15 юни 2021 г. — първата от 7 години насам — лидерите на ЕС и президентът на САЩ Джо Байдън потвърдиха отново взаимната трансатлантическа решимост. Срещата на върха доказва, че новата трансатлантическа програма вече дава резултати: ЕС и САЩ създадоха на високо равнище **Съвет по търговия и технологии между ЕС и САЩ**, който да служи като форум за координиране на подходите към ключови глобални търговски, икономически и технологични въпроси и за задълбочаване на трансатлантическата търговия и икономическите отношения въз основа на споделени демократични ценности, така че съвместно да се увеличат максимално възможностите за ръководено от пазара трансатлантическо сътрудничество, да се укрепи технологичното и промишленото лидерство на двете страни и да се разширят двустранната търговия и инвестиции. Успоредно със Съвета по търговия и технологии ще бъде установен съвместен диалог между ЕС и САЩ относно политиката за конкуренция в областта на технологиите, който ще се съсредоточи върху разработването на общи подходи и засилването на сътрудничеството относно политиката в областта на конкуренцията и правоприлагането в технологичния сектор. ЕС и САЩ също така поеха ангажимент за засилване на сътрудничеството за справяне с изменението на климата, влошаването на състоянието на околната среда и загубата на биологично разнообразие, както и за насърчаване на „зеления“ растеж, опазване на нашите океани и настоятелен призив за амбициозни действия от страна на всички други основни участници.

ЕС и САЩ
създадоха на
високо равнище
**Съвет по
търговия и
технологии.**

Комисията очерта подробен план за икономическа подкрепа на бъдеща демократична **Беларус**.

ОТНОШЕНИЯТА С КИТАЙ И РУСИЯ

Краят на 2020 г. отбеляза и края на интензивните преговори с Китай, които доведоха до споразумение за амбициозно всеобхватно споразумение за инвестиции. **Китай** е икономически конкурент, дори системен съперник, но и партньор на ЕС в сътрудничеството по отношение на справянето с глобалните предизвикателства в областта на околната среда и търговията с 1,4 милиарда потребители. **Всеобхватното споразумение за инвестиции** има за цел да осигури еднакви условия на конкуренция за дружествата от ЕС и да въведе задължения за устойчивост в инвестиционните отношения с Китай.

За да се гарантира, че всички спазват едни и същи правила на единния пазар, през май 2021 г. Комисията представи предложение за регламент за контрол на **нарушаващите конкуренцията субсидии**, предоставяни от чуждестранни правителства на дружества, извършващи дейност в ЕС. Вече не можем да приемем, че дружествата в ЕС, които подлежат на нашите правила за държавна помощ, са поставени в неизгодно положение спрямо тези, които се ползват от неконтролирана подкрепа от другаде.

Действията на Китай доведоха за първи път до прилагането на **санкции от страна на ЕС** срещу китайски длъжностни лица, отговорни за нарушения на правата на човека срещу уйгурското население.

С Китай беше установен и **диалог на високо равнище по въпросите на околната среда и климата** като признание за критично важната роля на Китай в световната борба с изменението на климата и за нарастващия ангажимент на страната в това отношение.

През юни 2021 г. Европейската комисия и върховният представител представиха препоръки за актуализиране на **политиката на ЕС по отношение на Русия**. Предложихме ЕС едновременно да оказва натиск на Русия, да ѝ налага ограничения и да се ангажира с диалог с нея. За да се обърне настоящата непродуктивна тенденция в тези важни отношения, е абсолютно необходим конструктивен подход от страна на руското ръководство. ЕС продължи енергично да се противопоставя на нарушенията на правата на човека и да се застъпва за демократичните ценности. През март 2021 г. ЕС въведе санкции срещу четирима души заради пряката им връзка с произволния арест, преследване и осъждане на руския опозиционен политик Алексей Навални от руските власти, както и с репресиите срещу мирните протести.

През май 2021 г. Комисията представи на Съвета своя проект за всеобхватен план за икономическа подкрепа на бъдеща демократична **Беларус** в размер на почти 3 милиарда евро. От октомври 2020 г. насам ЕС постепенно налага ограничителни мерки срещу лица и образувания, отговорни за проведените с измама президентски избори през август 2020 г. и за сплашването и жестоките репресии срещу мирни демонстранти, членове на опозицията и журналисти. Понастоящем общо 166 лица и 15 образувания са предмет на ограничителни мерки, които включват замразяване на активи, приложимо както за физически лица, така и за образувания, и забрана за пътуване на физически лица.

Освен това ЕС реагира твърдо на принудителното кацане на самолет на Ryanair в Минск на 23 май 2021 г., като въведе забрана за прелитане над въздушното пространство на ЕС и за достъп до летищата на ЕС на всякакъв вид беларуски превозвачи, както и прие целенасочени икономически санкции.

СЪТРУДНИЧЕСТВО СЪС СЪСЕДИТЕ НИ В ЗАПАДНИТЕ БАЛКАНИ И СРЕДИЗЕМНОМОРИЕТО

В рамките на подновено усилие да се потвърди, че домът на Западните Балкани е в ЕС, през октомври 2020 г. Комисията прие годишния пакет за разширяването, в който се определят приоритетите за реформи, които страните кандидатки и потенциалните кандидатки трябва да извършат. Успоредно с това Комисията прие и **икономически и инвестиционен план за Западните Балкани**, подкрепен с финансиране в размер на 9 милиарда евро за водещи инвестиции. Планът, заедно със съпътстващата го екологична програма, има за цел да стимулира дългосрочно възстановяване, подкрепено от екологичния и цифровия преход. На 2 юни 2021 г. беше постигнато политическо споразумение между Парламента, Съвета и Комисията относно Инструмента за предприсъединителна помощ III, което проправи пътя за предприсъединителна подкрепа, включително чрез изпълнението на посочения по-горе икономически и инвестиционен план.

През март 2021 г. Комисията и върховният представител представиха на Европейския съвет съвместно съобщение относно актуалното състояние на политическите, икономическите и търговските отношения между **ЕС и Турция**. Възприемайки поетапен, пропорционален и обратим подход, ЕС е готов да работи с Турция за засилване на сътрудничеството в редица области. То е в наш общ интерес и може да бъде реализирано постепенно, при условие че конструктивните усилия на Турция бъдат продължени и укрепени. Като признава, че е важно да не се спира подкрепата за сирийските бежанци и приемните общности в Йордания, Ливан, Турция и други части на региона, Комисията предложи през юни 2021 г. да продължи да предоставя финансиране от ЕС, включително 3 милиарда евро до 2024 г. в подкрепа на действията в Турция. Диалогът относно зачитането на демокрацията, принципите на правовата държава и правата на жените остава неразделна част от отношенията между ЕС и Турция.

Амбициозната и иновативна **нова програма за Средиземноморието**, приета на 9 февруари 2021 г., спомага за възобновяването и засилването на стратегическото партньорство между ЕС и неговите южни съседи. Новата програма включва специален икономически и инвестиционен план с цел стимулиране на дългосрочното социално-икономическо възстановяване на южните ни съседи. В рамките на новия Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество на ЕС ще бъдат отпуснати до 7 милиарда евро за неговото изпълнение през периода 2021—2027 г., с което биха могли да бъдат мобилизирани до 30 милиарда евро под формата на частни и публични инвестиции в региона през следващото десетилетие.

Африканският съюз е близък партньор на ЕС. Заедно изграждаме по-проспериращо, мирно и устойчиво бъдеще за хората от двете страни на Средиземно море. Борбата с пандемията от COVID-19 и необходимостта от справяне с икономическото ѝ въздействие налагат удвояване на усилията при разработването на различни партньорски приоритети с нашите африкански партньори, за да се постигне съвместен подход на срещата на върха с Африканския съюз през 2022 г. Заедно ЕС и Африканският съюз се стремят също така успешно да изпълнят целите на ООН за устойчиво развитие.

РАБОТА С ЕДИНОМИСЛЕЩИТЕ ДЕМОКРАЦИИ ПО СВЕТА

На 8 май 2021 г. на **срещата на върха между ЕС и Индия** двете страни се споразумяха да изградят партньорство за свързаност, да възобновят преговорите за балансирано, амбициозно, всеобхватно и взаимноизгодно търговско споразумение, както и да започнат преговори по самостоятелно споразумение за защита на инвестициите и отделно споразумение за географските указания.

Зеленият алианс между ЕС и Япония беше обявен на срещата на върха на 27 май 2021 г. след партньорството за свързаност, договорено миналата година. Чрез Зеления алианс двете страни възнамеряват да ускорят прехода на своите икономики към неутралност по отношение на климата, кръговост и ефективно използване на ресурсите през идните десетилетия. По-късно тази година ЕС и Япония ще проведат и икономически диалог на високо равнище с акцент върху финансирането за устойчиво развитие.

На 14 юни лидерите на ЕС се срещнаха с министър-председателя Джъстин Трюдо на **срещата на върха между ЕС и Канада**, в резултат на която бяха установени амбициозно **стратегическо партньорство в областта на суровините** и диалог на високо равнище в областта на здравеопазването, което ще доведе до взаимни ползи. Срещата потвърди наличието във висока степен на единомислие между ЕС и Канада по ключови въпроси, включително здравеопазването, ваксините, действията в областта на климата, биологичното разнообразие, търговията, въпросите на цифровите технологии, както и външните работи.

ЕВРОПА — ТУПТЯЩОТО СЪРЦЕ НА СВЕТОВНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Стратегическото партньорство между ЕС и НАТО

продължава да дава конкретни резултати в полза на евроатлантическата общност.

През февруари 2021 г. Комисията и върховният представител представиха стратегия за засилване на приноса на ЕС към **основаното на правила многостранно сътрудничество**. В стратегията се призовава за засилване на партньорствата на ЕС чрез нови съюзи с трети държави, регионални и международни организации и други участници, като например организации на гражданското общество, с цел насърчаване на приобщаващия мултилатерализъм. Посещението на генералния секретар на ООН Антониу Гутереш в Брюксел през юни 2021 г. — първото след преизбирането му — даде възможност да се направи равностметка на партньорството между ЕС и ООН и да се положи пътят за засилване на сътрудничеството между двете страни.

На първата по рода си среща на **генералния секретар на НАТО Йенс Столтенберг** с колегиума на членовете на Комисията през декември 2020 г. бе приветствано безпрецедентното равнище на сътрудничество между двете организации. Стратегическото партньорство между ЕС и НАТО продължава да дава конкретни резултати в полза на евроатлантическата демократична общност в широк кръг от области, включително военната мобилност, хибридните заплахи, чуждестранната злонамерена намеса и кибернетичната отбрана. Със силната подкрепа на държавите членки и съюзниците сътрудничеството бива засилено допълнително в областите на устойчивостта, нововъзникващите и преломните технологии, климата и отбраната.

В свят, в който въздействието на кризите се разпространява бързо, а принципите на хуманитарната помощ се оспорват както рядко досега, глобалната отговорност на ЕС като хуманитарен фактор е по-важна от всякога. На 10 март Комисията прие обновена **стратегическа хуманитарна перспектива на ЕС**, в която се излага план, насочен към засилване на международното хуманитарно въздействие на Европейския съюз.

ЕС е в челото на усилията за укрепване на основаната на правила многостранна търговия. „Прегледът на търговската политика“ на Комисията от февруари 2021 г. — отворена, устойчива и решителна търговска политика — има за цел да очертае нова система за глобално управление и да развие взаимноизгодни двустранни отношения, като същевременно защитава ЕС от нелоялни и неправомерни практики. В него се определя подходът на Комисията към **реформата на Световната търговска организация** с цел подобряване на нейните ключови функции: уреждане на спорове, изготвяне на правила и мониторинг.

Световната търговска организация изигра ключова роля за това световните вериги на доставки да останат отворени по време на кризата, предизвикана от COVID-19, и да се проправи пътят за справедлив достъп до ваксини и лечения. ЕС поведе напред, като предложи инициатива в областта на търговията и здравеопазването, съсредоточена върху улесняване на търговията, премахване на ограниченията върху износа и максимално използване на потенциала на системата за интелектуална собственост за споделяне на ваксини и лечения.

След назначаването на първия **главен служител по правоприлагането в областта на търговията** през юли 2020 г. Комисията все повече се съсредоточава върху изпълнението и прилагането на търговските споразумения на ЕС. Измененият регламент за правоприлагането влезе в сила през февруари 2021 г., като дава възможност на ЕС да защитава търговските си интереси в рамките на Световната търговска организация.

На 19 януари 2021 г. Европейската комисия представи **нова стратегия за насърчване на откритостта, силата и устойчивостта** на икономическата и финансовата система на ЕС през следващите години. Стратегията има за цел да даде по-добра възможност на Европа да играе водеща роля в глобалното икономическо управление, като същевременно се защитава ЕС от нелоялни и неправомерни практики.

Между 11 и 13 юни 2021 г. председателят Фон дер Лайен и председателят на Европейския съвет Шарл Мишел представляваха ЕС на **срещата на върха на лидерите на G-7** в Карбис Бей, Обединеното кралство. На срещата на върха лидерите се споразумяха за допълнителни ангажименти във връзка със споделянето на ваксини, финансирането на борбата с изменението на климата и постигането на конкретен напредък към глобално решение за данъчното облагане на цифровия сектор, както и за реформа на Световната търговска организация. ЕС увеличи подкрепата си за Глобалното партньорство за образование на 700 милиона евро за периода 2021—2027 г.

ЕС е в челото на усилията за укрепване на основаната на правила многостранна търговия.

5. СЪВМЕСТНО ИЗГРАЖДАНЕ НА БЪДЕЩЕТО НА ЕВРОПА

Ключът към европейската демокрация е гражданите да знаят с кого се срещат лицата, отговорни за вземането на решения, и кой се опитва да повлияе на новото законодателство и политика. На 20 май 2021 г. Комисията подписа новото междуинституционално споразумение за задължителен регистър за прозрачност с Европейския парламент и Съвета. Споразумението, което влезе в сила на 1 юли 2021 г., разширява обхвата на **регистъра за прозрачност** и установява принципи и правила за координиран подход към прозрачното и етично представителство на интересите на равнището на ЕС, като изгражда обща култура на прозрачност и същевременно отчита съответните особености на подписаните го институции.

За да се насърчи възстановяването на Европа, по-важно от всякога е законодателството да бъде възможно най-ефикасно, като при това правото на ЕС се адаптира по-добре към бъдещите нужди. За тази цел през април 2021 г. Комисията представи предложение за актуализиране и рационализиране на законодателния процес на ЕС. С приемането **на съобщението относно по-доброто регулиране** Комисията продължава да прави своя подход към законотворчеството възможно най-приобщаващ, за да се гарантира, че нашите инициативи са подходящи за целта и подобряват ежедневието на гражданите и предприятията.

Конференцията за бъдещето на Европа е новаторско начинание на демокрацията на участието и съвещателната демокрация. Конференцията отговаря на призивите на гражданите за по-голямо участие в това какво прави ЕС и как работи за тях. Конференцията е посветена на това, което е важно за европейските граждани. Тя предоставя на гражданите нови възможности да разискват и да имат по-голямо влияние при определянето на бъдещите приоритети на ЕС. Конференцията е отворена за граждани от всякакъв произход и от всички краища на Европейския съюз, със специален акцент върху младите хора. Тя представлява възможност за „мълчаливото мнозинство“ да се ангажира с ЕС.

В съвместна декларация, подписана на 10 март, съвместното председателство на Конференцията, състоящо се от председателите на Европейския парламент, ротационното председателство на Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия, пое ангажимент заключенията от конференцията да бъдат превърнати в бъдещи политики.

Дейностите на конференцията започнаха на 19 април, когато Изпълнителният съвет, съставен от представители на трите институции, даде ход на **цифровата платформа** на конференцията, достъпна на 24-те официални езика на ЕС. Това беше последвано от официално откриване в Европейския парламент в Страсбург в Деня на Европа. Цифровата платформа е „централата“ на конференцията и е първата по рода си на европейско равнище по отношение на мащаба, интерактивността и многоезичието. Тя обединява всички материали, свързани с конференцията, включително от съвещателните групи на граждани на ЕС и пленарните заседания на конференцията.

Първата проява на гражданите на ЕС се проведе в Португалия на 17 юни, а учредителната пленарна сесия се проведе в Страсбург на 19 юни. Граждани от всякакъв произход и възраст вече работят с ЕС по безпрецедентен начин. Както заяви председателят Фон дер Лайен в речта си за състоянието на Съюза за 2020 г., „Бъдещето ще бъде такова, каквото го сътворим. Европа ще бъде такава, каквато искаме да бъде“.

**СЪСТОЯНИЕ
НА СЪЮЗА**

**ВИДЛОЛОГИЯ
ХРОНОЛОГИЯ**

СЕПТЕМВРИ

2020 г.

18. 9

Съюз на равенство: Комисията представя първия по рода си **план за действие на ЕС за борба с расизма**.

24. 9

Европейската комисия прие **пакет за цифровите финанси**, включващ стратегия за цифровите финансови услуги и законодателни предложения относно криптоактивите и цифровата устойчивост, за конкурентоспособен финансов сектор на ЕС, който предоставя на потребителите достъп до иновативни финансови продукти, като същевременно се гарантират тяхната защита и финансовата стабилност.

23. 9

Нов пакт за миграцията и убежището предвижда подобрени и по-бързи процедури в цялата система за убежище и миграция и установява баланс между принципите на справедливо споделяне на отговорността и солидарност.

ОКТОМВРИ

2020 г.

6. 10

Приет е **всеобхватен икономически и инвестиционен план**, за да се стимулира дългосрочното възстановяване на Западните Балкани и да се насърчи регионалната интеграция.

7. 10

Комисията приема нов **10-годишен план за подкрепа на ромите в ЕС**.

8. 10

Комисията одобрява договора с фармацевтичното дружество Janssen Pharmaceutica NV, който позволява на държавите от ЕС да закупят ваксини за 200 милиона души, както и възможността да закупят ваксини за още 200 милиона души. Комисията вече бе постигнала първо споразумение с фармацевтичното дружество AstraZeneca на 14 август. Това споразумение представляваше основата за закупуването на 300 милиона дози ваксина с възможност за закупуване на още 100 милиона от името на държавите — членки на ЕС.

14. 10

Европейският зелен пакт: Комисията приема **нова стратегия за химикалите** за да се работи за създаването на среда без токсини.

21. 10

Комисията емитира за пръв път **социални облигации на ЕС на стойност 17 милиарда евро** по линия на инструмента на ЕС SURE, за да подпомогне защитата на работните места и за да запазят хората работата си.

27. 10

17 милиарда евро са изплатени на Испания, Италия и Полша като първи транш от финансовата подкрепа за държавите членки по инструмента SURE. До момента от SURE са се възползвали към 30 милиона работници и 2,5 милиона предприятия. ЕС вече предостави общо около 90 милиарда евро на 19 държави членки.

28. 10

Комисията предлага директива на ЕС, за да гарантира, че работниците в Съюза са защитени чрез адекватни минимални работни заплати, които им позволяват да живеят достойно, независимо къде работят.

НОЕМВРИ

2020 г.

11. 11

Стартира **новата програма за потребителите**, за да се даде възможност на потребителите в ЕС да играят активна роля в екологичния и цифровия преход.

11. 11

Предприети са първите стъпки за изграждането на **Европейския здравен съюз**, който ще гарантира по-добра подготвеност и по-добра реакция по време на настоящата и на бъдещи здравни кризи

11. 11

Комисията одобрява договора с фармацевтичните дружества BioNTech и Pfizer, по силата на който се предвижда първоначална покупка на 200 милиона дози от името на всички държави — членки на ЕС, с възможност за заявяване на още до 100 милиона дози.

12. 11

Комисията представя **първата по рода си стратегия на ЕС за равенство на ЛГБТИК**.

25. 11

Предлага се **план за действие за равенство между половете** с цел насърчаване на равенството между половете и овластяването на жените във всички аспекти на външната дейност на ЕС.

25. 11

Комисията одобрява договора с фармацевтичното дружество Moderna, по силата на който се предвижда първоначална покупка на 80 милиона дози от името на всички държави — членки на ЕС, с възможност за заявяване на още до 80 милиона дози.

ДЕКЕМВРИ

2020 г.

2 . 12

Отношенията ЕС—САЩ: ЕС предлага нова, ориентирана към бъдещето трансатлантическа програма за глобално сътрудничество

3 . 12

Комисията представя **План за действие за европейската демокрация**, целящ овластяване на гражданите и изграждане на по-устойчиви демокрации в целия ЕС.

10 . 12

Европейският зелен пакт: направено е предложение за **регламент относно устойчивите акумулаторни батерии** за кръгова и неутрална по отношение на климата икономика.

15 . 12

Законодателен акт за **цифровите услуги** и **Законодателен акт за цифровите пазари**: предлага се амбициозна реформа на цифровото пространство, както и всеобхватен набор от нови правила за всички цифрови услуги.

17 . 12

Съветът приема **дългосрочния бюджет на ЕС за периода 2021—2027 г.**, в размер на 1,211 трилиона евро по текущи цени.

21 . 12

Европейската комисия дава разрешение на **първата безопасна и ефективна ваксина срещу COVID-19**.

24 . 12

След интензивни преговори Комисията постига **споразумение с Обединеното кралство** относно условията на бъдещите му отношения с ЕС.

27 . 12

Първите европейци са ваксинирани срещу COVID-19.

ЯНУАРИ

2021 г.

18.1

Комисията стартира фазата на проектиране на инициативата „Нов европейски „Баухаус“, чиято цел е да се съчетаят проектирането, устойчивостта и инвестициите, за да се подпомогне изпълнението на Европейския зелен пакт.

6.1

Разрешена е втората безопасна и ефективна ваксина срещу COVID-19.

29.1

Комисията разрешава третата безопасна и ефективна ваксина срещу COVID-19.

29.1

Комисията въвежда механизъм за прозрачност и разрешения за износ на ваксини срещу COVID-19.

ФЕВРУАРИ

2021 г.

9.2

ЕС предлага нова програма за Средиземноморието, с цел укрепване на стратегическото партньорство с партньорите от южното съседство.

10.2

Европейският парламент потвърждава постигнатото политическо споразумение относно Механизма за възстановяване и устойчивост, който е ключовият инструмент в основата на NextGenerationEU.

17.2

За да подготви Европа за заплахата от нови варианти на вируса, Комисията предлага нов план за готовност за биологична защита — инкубаторът HERA.

17.2

Представена е нова стратегия за засилване на приноса на ЕС към основаното на правила многостранно сътрудничество.

18.2

Комисията определя отворена, устойчива и решителна търговска политика на ЕС за следващите години.

19.2

На срещата на върха на G-7 председателят на Комисията Урсула фон дер Лайен обявява удвояването на приноса на ЕС за COVAX — световния механизъм за всеобщ достъп до ваксини — от 500 милиона евро на 1 милиард евро.

МАРТ

2021 г.

3.3

Съюз на равенство: Комисията представя своята стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г., за да се гарантира пълноценното им участие в обществото.

4.3

Прозрачност в заплащането: Комисията представя предложение относно прозрачността на заплащането, за да се гарантира, че жените и мъжете в ЕС получават равно заплащане за равен труд.

9.3

Цифрово десетилетие на Европа: Комисията поема курс към постигане на цифровизирана Европа до 2030 г.

4.3

Планът за действие относно Европейския стълб на социалните права очертава амбиция за силна социална Европа.

11.3

За употреба в ЕС е разрешена четвъртата безопасна и ефективна ваксина срещу COVID-19.

10.3

Председателят на Европейския парламент Давид Сасоли, министър-председателят на Португалия Антониу Коша, от името на председателството на Съвета, и председателят на Комисията Урсула фон дер Лайен подписват **Съвместната декларация относно конференцията за бъдещето на Европа.**

18.3

Европейският съвет по иновациите започва дейност, за да спомогне за превръщането на научните идеи в повратни иновации.

17.3

Комисията предлага да се създаде **цифров сертификат**, за да се улесни безопасното и свободно движение в рамките на ЕС по време на пандемията от COVID-19.

24.3

ЕС определя нова всеобхватна рамка на политиката, за да гарантира, че са **защитени всички права на децата**, и предлага да се създаде Европейска гаранция за децата.

25.3

Европейският зелен пакт: Комисията представя мерки за **насърчаване на биологичното производство**.

АПРИЛ

2021 г.

14.4

За да се разбият трансграничните бизнес модели на престъпните организации, Комисията представя **стратегия на ЕС за борба с организираната престъпност**, заедно с нова стратегия за борба с **трафика на хора**, насочена към предотвратяване на престъпността, изправяне на трафикантите пред съда и осигуряване на възможности на жертвите да действат.

15.4

Новото споразумение за партньорство между ЕС и членовете на Организацията на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн определя рамката за политическо, икономическо и секторно сътрудничество за следващите 20 години.

21.4

Комисията предлага нови правила и действия за **високи постижения и доверие в изкуствения интелект**, които имат за цел превръщането на ЕС в световен център за надежден изкуствен интелект.

21.4

Финансиране за **устойчиво развитие и таксономията на ЕС**: Комисията предприема още действия за насочване на парични средства към устойчивите дейности.

МАЙ

2021 г.

5.5

Промишлената стратегия на ЕС се актуализира, за да гарантира, че амбициите на Европа по отношение на промишлеността отчитат новите обстоятелства след кризата с COVID-19 и подпомагат прехода към по-устойчива, цифрова, адаптивна и конкурентоспособна в световен мащаб икономика.

8.5

На срещата на лидерите на ЕС и Индия в Порто и чрез видеоконференция, ЕС и Индия сключват всеобхватно партньорство за свързаност, с което потвърждават своя ангажимент да си сътрудничат в подкрепа на стабилна и устойчива свързаност както в Индия, така и в трети държави и региони.

12.5

За да насочи ЕС към целта за 2050 г. за здрава планета за здрави хора, Комисията приема плана за действие на ЕС „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“.

17.5

Европейският зелен пакт: Комисията предлага устойчива синя икономика в ЕС за отраслите и секторите, свързани с океаните, моретата и крайбрежията.

7–8.5

На социалната среща на върха в Порто институциите на ЕС, европейските социални партньори и организациите на гражданското общество се ангажират да направят всичко възможно за изграждането на по-приобщаваща и по-социална Европа.

9.5

В Деня на Европа 2021 г. В в Страсбург се извършва официалното откриване на Конференцията за бъдещето на Европа

15.5

На срещата на върха относно финансирането на африканските икономики председателят на Комисията Урсула фон дер Лайен обявява инициатива „Екип Европа“ в подкрепа на възстановяването на Африка от пандемията от COVID-19.

18.5

Приема се съобщение относно данъчното облагане на предприятията през 21-ви век с цел насърчаване на стабилна, ефикасна и справедлива система за корпоративно данъчно облагане в ЕС.

20.5

Комисията подписва **трети договор с фармацевтичните дружества BioNTech и Pfizer**, в който се запазват допълнителни 1,8 милиарда дози от тяхната ваксина от името на всички държави — членки на ЕС, между края на 2021 г. и 2023 г.

20.5

Държавите — членки на ЕС, се съгласяват да се **отворят отново границите си за ваксинирани пътници от държави извън ЕС**.

21.5

Председателят на Комисията Урсула фон дер Лайен обявява **инициатива „Екип Европа“ на стойност 1 милиард евро** във връзка с производството и достъпа до ваксини, лекарства и здравни технологии в Африка.

21.5

На Световната среща на **високо равнище по въпросите на здравето**, организирана съвместно от председателя на Комисията Урсула фон дер Лайен и италианския министър-председател Марио Драги, лидерите на Г-20 се ангажират с редица действия за ускоряване на края на кризата с COVID-19 навсякъде и за по-добра подготовка за бъдещи пандемии.

25.5

14,1 милиарда евро са изплатени на 12 държави членки като **седми транш от финансовата подкрепа по линия на инструмента SURE**.

26.5

Комисията представя насоки за укрепване на **Кодекса за поведение във връзка с дезинформацията** — първия такъв инструмент в световен мащаб.

28.5

ЕС очертава пакет за **икономическа подкрепа в размер на 3 милиарда за бъдеща демократична Беларус**.

31.5

Решението относно **собствените ресурси е ратифицирано от всички държави членки**, което дава възможност на Комисията да започне да взема заеми за финансиране на възстановяването по линия на NextGenerationEU.

ЮНИ

2021 г.

1.6

Началото на дейността на Европейската прокуратура — нова глава в борбата с трансграничната престъпност.

2.6

Комисията представя нова стратегия с цел най-голямата зона за свободно пътуване в света — Шенгенското пространство — да стане по-силна и по-устойчива.

3.6

Комисията предлага рамка за надеждна и сигурна европейска цифрова самоличност, която ще бъде достъпна за всички граждани на ЕС, пребиваващи в ЕС лица и предприятия в ЕС.

15.6

На срещата на върха в Брюксел лидерите на ЕС и САЩ се ангажират да сложат край на пандемията от COVID-19 и да стимулират възстановяването в световен мащаб.

ЮЛИ

2021 г.

14.7

Комисията приема пакет от предложения, за да съобрази политиките на ЕС в областта на климата, енергетиката, земеползването, транспорта и данъчното облагане с поставените цели за намаляване на нетните емисии на парникови газове с **най-малко 55 % до 2030 г.** в сравнение с равнищата от 1990 г.

20.7

Върховенството на закона през 2021 г.: докладът на ЕС показва положително развитие в държавите членки, но също така посочва сериозни опасения.

6.7

За да увеличи амбициите си по отношение на устойчивите финанси, Комисията приема **предложението за стандарт за европейски екосъобразни облигации** с цел създаване на висококачествен незадължителен стандарт за облигациите, с които се финансират инвестициите за устойчиво развитие.

16.7

Новата стратегия на ЕС за горите има за цел да гарантира здрави и устойчиви гори, които допринасят значително за биологичното разнообразие и целите в областта на климата.

20.7

Борба с финансовите престъпления: Комисията преразглежда правните норми за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

АВГУСТ

2021 г.

25.8

От декември 2020 г. насам в ЕС са извършени **522,4 милиона ваксинации**, като над 250 милиона граждани на ЕС са напълно ваксинирани.

Европейската комисия не носи никаква отговорност за каквито и да е последици от повторното използване на настоящата публикация.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2021 г.

© Европейски съюз, 2021 г.

Политиката по отношение на повторната употреба на документи на Европейската комисия е уредена с Решение 2011/833/ЕС на Комисията от 12 декември 2011 г. относно повторната употреба на документи на Комисията (ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39).

Освен ако не е отбелязано друго, повторната употреба на настоящия документ е разрешена съгласно лиценз Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Това означава, че повторната употреба се позволява, при условие че надлежно се посочи източникът и се укажат евентуалните промени.

За употребата или възпроизвеждането на елементи, които не са собственост на Европейския съюз, трябва да се поиска разрешение директно от носителите на авторските права.

